ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 107 (8.691) ◆ 1995 йил 15 сентябрь, жума ◆ Сотувда эркин нархда

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИНИНГ ПРОФЕССОР-ЎҚИТУВЧИЛАРИ ВА ТАЛАБАЛАРИГА

Азиз дўстлар!

Сизларни мамлакатимизнинг улкан фан ва маърифат масканларидан бири — Тошкент Давлат университети ташкил этилганлигининг 75 йиллиги билан самимий муборакбод этаман.

Она юртимизнинг ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий ҳаётида, халқимизнинг маърифий ва маънавий камолотга эришувида бу илм даргоҳининг муносиб ҳиссаси бор. Университет олимлари, ўқитувчилари жамоасининг фан ва таҳсил соҳасидаги юксак савияси, саъй-ҳаракатлари, илмий тадқиқотларнинг самарадорлиги халқ хўжалигининг тараққиётида, маданиятимизнинг ривожида, олий таълим тизимларининг шаклланишида катта омил бўлди. Туркистон заминида ўнлаб илмий мактабларнинг вужудга келишида ҳақиқий бешик вазифасини бажармоқда.

Бу ерда камол топган замонавий касб маҳоратига эга бўлган малакали кадрлар нафақат Ўзбекистоннинг, балки қадим-қадимдан қон-қардош бўлган Марказий Осиё халқлари турмуш фаровонлигини оширишдек бунёдкорлик ишларида ўз улушларини қўшмоқдалар.

Кўпмиллатли ҳудудда биродарлик, ҳамжиҳатлик ва барқарорлик ғояларининг ҳаётбахш қудратини намойиш этиб, халқлар дўстлигини янада мустаҳкамлашда ташаббус кўрсатмоқдалар. Университет кўплаб хорижий давлатлар ёшлари учун ҳам билим ва ихтисос ўчоғига айланган.

Сизлар мустақиллигимизнинг бешинчи йилига қадам қўйган мамлакатимиз илм-фанининг ривожига, замонавий малакага эга бўлган мутахассислар етиштиришга бор билимларингиз, иқтидорингиз ва тажрибаларингизни сафарбар этишингизга ишончим комил. Ўйлайманки, буюк истиқболимизни яратувчи ўктам ва шижоатли йигит-қизларимиз фан чўққиларини, халқимизнинг буюк маънавий-маърифий салоҳиятига, умуминсоний қадриятларига таянган билим асосларини мукаммал эгаллайдилар, давлатимиз равнақи йўлида ҳормай-толмай фарзандлик бурчларини адо этадилар.

Ана шу эзгу мақсад йўлида, азиз дўстлар, барчангизга сиҳат-саломатлик, бахту саодат, улкан муваффақиятлар тилайман. Сизларга ҳамиша ғайрат, матонат, ташаббускорлик ёр бўлсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1995 йил 14 сентябрь

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИГА МИРЗО УЛУҒБЕК НОМИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

Ўзбекистон Республикаси жамоатчилиги, ТошДУ олимлари, профессор ва ўқитувчиларининг истакларини инобатга олиб, Тошкент Давлат университетига Шарқнинг буюк олими ва мутафаккири Мирзо Улуғбек (Муҳаммад Тарағай Улуғбек) номи берилсин.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1995 йил 14 сентябрь.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИНИНГ АЛОҲИДА ЎРНАК КЎРСАТГАН ХОДИМЛАРИДАН БИР ГУРУҲИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Республикамизда илм-фанни ривожлантиришга қўшган ҳиссаси, ёш авлодни ватанпарварлик ҳамда миллий истиқлол ва ижтимоий тараққиёт ғояларига садоқат руҳида тарбиялаш ишида ўзининг ҳалол меҳнати билан эришган катта ютуқлари ҳамда ижтимоий ҳаётда фаол иштирок этаётганликлари учун қуйидагилар мукофотлансин:

«ШУҲРАТ» МЕДАЛИ БИЛАН

Гагельганс Альберт Иванович — Биология-тупроқшунослик факультети физика кафедраси мудири

Муртазоева Раҳбархон Ҳамидовна — ўқув ишлари бўйича проректори

ҚУЙИДАГИЛАРГА ФАХРИЙ УНВОНЛАР БЕРИЛСИН:

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ФАН АРБОБИ»

Абдуазизов Абдузуҳур Абдумажидович — хорижий филология факультети декани

Алиев Абдуғани Юсупович — умумий тилшунослик кафедраси профессори

Троицкий Виталий Иванович — геология факультетининг литология кафедраси мудири

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ХОДИМИ»

Саидкаримов Саиднаби — география факультетининг социал география ва аҳолишунослик кафедраси доценти

Худойберганов Гулмирза — механика-математика факультети декани

Қўшмуродов Очил — геология факультети минералогия кафедраси мудири

Ҳасанова Апипа — педагогика кафедрасининг доценти

ҚУЙИДАГИЛАР ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАНСИН:

Абдураҳимов Асрол Абдуваҳобович — ўқув бўлимининг бошлиғи

Азизова Эльрано Полвоновна — биология-тупроқшунослик факультети умуртқасизлар зоологияси кафедрасининг доценти

Бедилов Мэлс Рахматуллаевич — амалий физика илмий тадқиқот институтининг илмий ишлар бўйича директор ўринбосари

Дўсқораев Бойбўта Абдуғаниевич — журналистика факультети матбуот назарияси ва амалиёти кафедраси мудири

Ирғашев Мухамед-Карим Содиқович — биология-тупроқшунослик факультети декани

Йўлчибоев Абдусафи Абдулазизович — кимё факультети юқори молекулали бирикмалар кимёси ва технологияси кафедрасининг мудири

Маматкулов Шавкат — механика-математика факультети профессори

Мўминов Алишер Ғоффорович — касаба уюшма қўмитасининг раиси

Паздзерский Владимир Андреевич — физика факультетининг назарий физика кафедраси профессори

Тешабоев Алишер — физика факультетининг яримўтказгичлар ва диэлектриклар кафедраси профессори

Умиров Сайди — журналистика факультетининг декани

Ходжайов Тельман Қосимович — тарих факультетининг қадимги дунё ва ўрта асрлар тарихи кафедраси мудири

Шарапов Шамсиддин — Олий педагогика институти директори

Юнусов Анвар Холматович — тарбиявий ишлар бўйича проректори

Қосимов Бегали — ўзбек филологияси факультети декани

Ҳамдамова Мухтабар Мавзировна — ўқув-медотика бўлимининг 1-тоифали методисти

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1995 йил 14 сентябрь

ИСЛОМ КАРИМОВ КИТОБИ САНКТ-ПЕТЕРБУРГДА НАШР ЭТИЛДИ

Президент Ислом Каримов томонидан ишлаб чиқилган ҳамда республикада муваффақиятли амалга оширилаётган давлат ва хўжалик қурилишига янгича ёндашувлар бутун жаҳон, айниқса Ҳамдўстлик мамлакатлари иқтисодчилари ва сиёсатшуносларида катта қизиқиш уйғотмоқда. Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлида» китоби Санк-Петербургда нашр этилиши бунинг яна бир ёрқин далилидир. Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 14 сентябрь куни ана шу китобнинг тақдимоти бўлди. Унда жамоат арбоблари, иқтисодчилар, олимлар, республика ва хорижий оммавий ахборот воситаларининг, нашриётларнинг вакиллари иштирок этди.

Маросимни республика Давлат матбуот қўмитаси раиси Рустам Шоғуломов кириш сўзи билан очди. У Президентимизнинг мазкур китобида республикада кечаётган иқтисодий ўзгаришлар стратегия ва тактикасининг шаклланиши ҳар томонлама асослаб берилганлигини қайд этди. Хусусан, муаллиф иқтисодиётни ислоҳ қилиш мақсадларини чуқур ва батафсил таҳлил этган. Китобда халқ ҳаётидаги ижтимоий ўзгаришлар ёрқин тасвирланган, кишилар онгида рўй бераётган ўзгаришлар теран таҳлил этилган. Унда республика қадам қўйган иқтисодий ислоҳотларнинг иккинчи босқичида амалга оширилиши лозим бўлган устивор вазифалар аниқ кўрсатиб берилган. Яқинда Москвада бўлиб ўтган китоб кўргазмасида Ислом Каримовнинг ушбу китоби чет элликноширларда катта қизиқиш уйғотгани ҳам бежиз эмас.

— Биз дунёдаги етакчи иқтисодчи ва сиёсатшуносларнинг китобларини нашр этамиз, — деди тақдимот чоғида «Лениздат» нашриётининг директори Виктор Боковня. — Ўзбекистон Президенти, у юргизаётган сиёсат кўплаб мамлакатларда, жумладан, Россияда ҳам улкан нуфузга эга. Россияликларнинг Ўзбекистонда рўй бераётган ўзгаришларга қизиқиши тасодифий эмас. Сизнинг Президентингиз томонидан танланган иқтисодий ислоҳотларни босқичма-босқич амалга ошириш йўли нечоғли тўғри эканлигини вақтнинг ўзи кўрсатмоқда. Зеро, қисқа вақт мобайнида республикада кўплаб соҳаларда ижобий ўзгаришлар амалга оширилди. Бу борада тўпланган тажриба ниҳоятда қимматли бўлиб, биз Россия китобхонларини у билан таништиришга қарор қилдик. Китобнинг биринчи тақдимоти Тошкентда ўтмоқда. Бир неча кундан кейин биз уни Москвада ҳам такрорлаймиз. Китобнинг Россия пойтахтида ҳам нафақат мутахассислар, олимлар, тадбиркорларнинг, балки кенг жамоатчиликнинг ҳам диққат-эътиборини тортишига ишонаман.

А. ИВАНОВА,
ЎзА мухбири.

АХБОРОТ

Бугун Тошкентда Марказий Осиёда хавфсизлик ва ҳамкорлик масалалари бўйича семинар-кенгаш иш бошлайди.

Бу анжуманни ўтказиш ғояси Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг БМТ Бош ассамблеясининг 48-сессиясида сўзлаган нутқида баён этилган эди.

БМТ Бош котиби жаноб Б. Бутрос Ғолий мазкур ташаббусни қўллаб-қувватлади.

Тошкентда семинар-кенгаш ўтказишни бир қанча қўшни давлатлар — Россия 1994 йил 2 мартдаги «Россия Федерацияси билан Ўзбекистон Республикаси ўртасида ҳар томонлама ҳамкорликни ривожлантириш ва чуқурлаштириш тўғрисидаги декларация»да, Қозоғистон билан Қирғизистон 1995 йил апрелида Қозоғистон, Қирғизистон ва Ўзбекистон давлат бошлиқлари учрашуви якунлари бўйича қўшма ахборотда, шунингдек бошқа давлатларнинг бошлиқлари Ўзбекистонга расмий ташриф чоғида маъқуллаганлар.

Бу ғоянинг маъқулланиши халқаро ташкилотлар ва МДҲ доирасида ўтган семинарлар ва конференцияларнинг якунловчи ҳужжатларида акс этган.

Семинар-кенгашни ташкил этиш ва ўтказишга тайёргарлик ишларини ҳукумат комиссияси, Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Стратегик ва минтақалараро тадқиқотлар институти БМТ, Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти ва бошқа нуфузли халқаро ташкилотлар билан мустаҳкам ҳамкорликда амалга оширди.

Анжуман очилишидан олдин шу йил 5-6 сентябрь кунлари Ўзбекистон пойтахтида халқаро экспертларнинг кенгаши бўлди. Унда семинарнинг асосий ҳужжатларини қабул қилишга тааллуқли масалалар ҳал қилинди.

Тошкент семинар-кенгашида иштирок этиш учун БМТ, Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти делегациялари, БМТ Хавфсизлик кенгаши доимий аъзолари бўлган давлатлар — АҚШ, Франция, Англия, Россия, Хитойнинг юқори лавозимли вакиллари, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Туркманистон, шунингдек, Марказий Осиёга туташ давлатлар: Туркия, Покистон, Афғонистон, Эрон, Ҳиндистон делегациялари келди. Ислом конференцияси ташкилоти, таниқли олимлар, мамлакатлар ва ташкилотларнинг Ўзбекистондаги дипломатия миссияларининг бошлиқлари ҳам семинар-кенгашда иштирок этиш истагини билдирди.

Марказий Осиёда Хавфсизлик ва ҳамкорлик бўйича Тошкент семинар-кенгашининг расмий очилиш маросимида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов иштирок этади.

Икки кун давомида, 15-16 сентябрь кунлари семинар-кенгашда минтақа хавфсизлигининг ишончли тизимини, тинчликни сақлаш ва можароларнинг олдини олиш, иқтисодий, ижтимоий ва маданий соҳаларда интеграция жараёнларини рағбатлантириш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш масалалари муҳокама қилинади.

Марказий Осиёда Хавфсизлик ва ҳамкорлик масалалари бўйича Тошкент семинар-кенгашининг иши тугагач, бу анжуман иштирокчилари махсус баёнот қабул қилиши кутилмоқда.

(ЎзА).

ҲИНДИСТОН САВДО КЎРГАЗМАСИ ОЧИЛДИ

14 сентябрь куни Тошкент «Ўзэкспомаркази»да Ҳиндистон савдо кўргазмаси очилди. Кўргазманинг очилиш маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари Ў. Султонов мамлакатимиз билан Ҳиндистон ўртасидаги ҳамкорлиқ алоқалари тобора ривожланиб бораётганини, ушбу кўргазма бу алоқаларнинг янада кенгайишига хизмат қилишини таъкидлади.

Икки мамлакат муносабатлари тарихида муҳим воқеа бўлган ушбу кўргазма очилиши муносабати билан Ўзбекистонга ташриф буюрган Ҳиндистон савдо вазири Чидамбарам кўргазмада Ҳиндистоннинг саксондан зиёд машҳур фирма ва компаниялари ўз маҳсулотларини намойиш қилаётганини айтди. Ушбу маҳсулотлар орасида уй-рўзғор буюмлари, электр жиҳозлари, автомобиллар, кийим-кечак, дори-дармон, чарм маҳсулотлари, пардоз-андоз буюмлари мавжуд. Кўргазма жараёнида Марказий Осиё республикалари ишбилармонлари билан ўзаро ҳамкорлик тўғрисида янги шартномалар тузиш, шунингдек, қўшма корхоналар барпо этиш кўзда тутилмоқда.

Кўргазманинг очилиш маросимида Ҳиндистоннинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Мелкулангара Кумаран Бхадракумар иштирок этди.

Кўргазма 20 сентябрга қадар давом этади.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ МАТБУОТ ХИЗМАТИ АХБОРОТИ

Ўзбекистон Республикаси ҳукумати ва Марказий банки иқтисодий барқарорликка эришиш, миллий валютанинг ички айирбошланишини таъминлаш ва биринчи навбатда аҳолининг сўмларини эркин муомаладаги хорижий валютага айирбошлаб бериш учун зарур шароитларни яратишга йўналтирилган қатъий сиёсат олиб бормоқда.

Республикада доимий фаолият кўрсатувчи валюта айирбошлаш шохобчалари тармоғи яратилган ва улар нақд хорижий валютага бўлган талабни тўла даражада қондириш учун зарур бўлган миқдорда пул маблағлари билан таъминлаб турилибди.

Бироқ валюта айирбошлаш операцияларини амалга оширишнинг белгиланган тартибини бузиш, айирбошлаш шохобчалари ходимлари томонидан ўз хизмат мавқеларини таъмагирлик мақсадида суиистеъмол қилиш ҳоллари олиб борилаётгани сиёсатга зарар етказмоқда. Аниқланган тартиббузарликлар оммавий ахборот воситалари ёрдамида кенг ёритилмоқда.

Шу билан бирга, айирбошлаш шохобчаларининг айрим ходимлари шу пайтгача керакли хулосаларни чиқариб олмадилар ва мавжуд тартиббузарликларни бартараф этиш бўйича чора-тадбирлар кўрмаяптилар.

Марказий банк мутахассислари билан ташқи иқтисодий фаолият миллий банки, «Саноатқурилишбанк», «Ўзжамғармабанк» вакиллари биргаликда ўтказган Тошкент шаҳридаги ихтисослаштирилган айирбошлаш шохобчаларини текшириш материаллари бундан далолат бериб турибди.

Масалан, Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг Тошкент бўлимига қарашли 0222-айирбошлаш шохобчасида (назоратчи — Л. М. Голдаевич, кассир — Д. З. Мирзакаримова) нақд пуллар текшириш учун қайта саналганда 496 сўм камомад аниқланди, миллий банк операция бошқармасининг 0215-айирбошлаш шохобчасида (назоратчи — Р. Исмадиёров, кассир — Т. Исмоилова) 200 сўм миқдорида ортиқча пул аниқланди.

«Ўзсаноатқурилишбанк»нинг Ҳамза бўлимига қарашли 0554-сонли айирбошлаш шохобчаси (назоратчи — С. В. Макасарашвили, кассир — Н. В. Камбар) текширилганда бегона паспортлар бўйича АҚШ долларини сиртдан айирбошлаб бериш фактлари аниқланди. Нақд пулларнинг амалдаги қолдиғи бухгалтерлик ҳисоби ҳужжатлари билан солиштириб кўрилганда 4480 миқдорида ортиқча пул аниқланди.

Текширувлар натижаларига кўра айбдор шахслар эгаллаб турган лавозимларидан озод этилди ва тегишли материаллар тергов идораларига юборилди.

Марказий банк айирбошлаш шохобчалари ишини назорат қилиш бўйича қўшимча чора-тадбирлар мажмуини амалга оширмоқда. Бу иш валюта айирбошлаш операцияларини амалга оширишдаги тартиббузарликлар ва суиистеъмолликларга бутунлай чек қўйилгунга қадар давом эттирилади.

Бугунги кун нафаси

МАМЛАКАТИМИЗДА

❑ Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 13 сентябрь куни Швейцариянинг «Ван хойтен энд калибр» компаниялари гуруҳи президенти Клаус Якобс бошчилигидаги делегация аъзоларини қабул қилди.

❑ Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси «Ўзбекистон Республикаси солиқ органларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва унинг ходимларини ижтимоий ҳимоя қилишни кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилди.

❑ 14 сентябрь куни Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Абдулҳошим Муталов Ҳиндистон савдо вазири жаноб Чидамбарам раҳбарлигидаги ишбилармонлар делегацияси аъзолари билан учрашди.

❑ Вазирлар Маҳкамасида зарар келтириб ишлаётган корхоналарнинг хўжалик-молиявий фаолиятини кўриб чиқиш ҳукумат комиссиясининг навбатдаги йиғилиши бўлди.

❑ «Ўзбекистон темир йўллари» давлат компанияси Фарғона бўлими ходимларининг саъй-ҳаракати билан «Хонобод-Қўқон» пассажир поезди қатнови йўлга қўйилди.

❑ «Ўсимликлар карантини тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонуни амалга киритилди.

❑ Ўзбекистон Республикаси халқаро маданий-маърифий алоқалар миллий уюшмасида КХДР ташкил этилганлигининг 47 йиллигига бағишланган тадбир бўлиб ўтди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

❑ Россия хавфсизлик кенгашининг котиби О. Лобовнинг фикрича Чеченистонда қуролсизланиш ва қайта тиклаш ишлари суръати қониқарсиз бормоқда.

❑ Қирғизистон Россия, Беларусь ва Қозоғистон ўртасида илгари келишилган божхона иттифоқига киришга хоҳиш билдирди.

❑ Сентябрь охирига бориб Грузияда ўз миллий валютасини жорий этиш мўлжалланмоқда.

❑ Ислом тараққиёт банки делегацияси Озарбайжонга ташриф буюрди. Ташриф чоғида ўнга яқин қўшма лойиҳаларни режалаштириш ва уни амалга ошириш масалалари муҳокама қилинди.

❑ Чоршанба куни Москва марказида номаълум шахслар юриб кетаётган машинадан гранатомётдан Америка элчихонаси биносига қарата ўқ узди. Бинонинг чап қаноти вайрон бўлди, қурбонлар йўқ.

❑ Кеча Россия журналистларининг анжумани бўлиб ўтди. Унда Давлат думасига бўладиган сайловларда матбуотнинг иштироки билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди.

❑ Кеча Москвада бир қатор халқаро ташкилотлар, расмий Душанбе ва Тожикистоннинг муҳолифатдаги партиялари вакиллари иштирокида Тожикистондаги можарони бартараф этиш муаммолари бўйича халқаро «давра столи» бўлиб ўтди.

ХОРИЖДА

❑ БМТ вакиллари 40 мингга яқин боснялик серблар боснялик мусулмон ва хорватларнинг ҳужумларидан жон сақлаш мақсадида туғилган жойларини ташлаб кетаётганлигини хабар қилдилар.

❑ Канадада мамлакат ташқи сиёсатидаги муаммоларни муҳокама қилиш мақсадида иккинчи миллий анжуман ўз ишини бошлади. Бу анжуман Канадада ҳар йили ўтказилади.

❑ Кеча Женевада олий даражадаги Югославия муаммоси бўйича кенгашга тайёргарлик доирасида боғлов гуруҳининг учрашуви бошланди.

❑ Куба аҳолисига ва оролда истиқомат қилаётган хорижликларга биринчи марта чет эл валютасини ўзларининг банк ҳисобларида сақлашга рухсат берилди.

❑ Норвегияда ҳокимиятнинг маҳаллий органларига бўлиб ўтган сайловларда тараққиёт партияси ғалаба қозонди.

❑ Ҳиндистоннинг Шимолий штатларидан бирида юз берган кўчки оқибатида юзга яқин киши кўчки тагида қолиб кетди.

❑ АҚШнинг Лос-Анжелес шаҳри четида яшовчи Кристиан Мортенсеннинг 113 ёшга тўлганлиги тантана қилинди. Ушбу тантана сабабчисининг ўзини 24 ёшдаги йигитлардек ҳис этаётганлиги тўғрисидаги гаплари гулдурос қарсаклар билан кутиб олинди. Унинг узоқ умр кўришининг сири ёғли овқатларни емаганлигида, кунига 18-20 стакан сув ичганлигида, ҳар куни қиладиган сайрида, умрида бирор марта бўлса-да ичкилик ичмаганлиги ва сигарет чекмаганлигида, лекин баъзан кам ҳолларда сигарани чекканлигида экан...

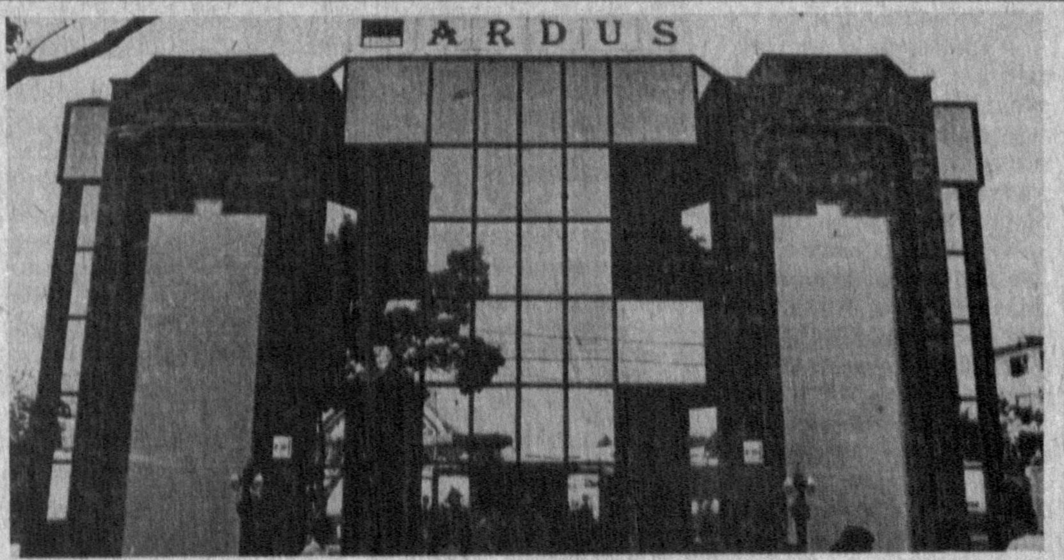

Ҳамшаҳарлар, сизлар учун

СЕРҚИРРА «АРДУС»

Шу кунларда пойтахтимизнинг яқиндагина фойдаланишга топширилган замонавий Олой бозорига келган кишилар унинг рўпарасида товланиб турган янги бинога ҳавас билан боқишмоқда. Гап шундаки шаҳримизда яна бир янги савдо маркази ҳамшаҳарларимизга хизмат кўрсата бошлади. Бу ерда кенг турдаги моллар харидорлар эътиборига ҳавола этилади. Савдо марказидан озиқ-овқат маҳсулотларидан тортиб тикувчилик буюмлари ва пойабзалгача харид қилса бўлади. У «Ардус» қўшма корхонаси ходимларининг кўрсатган жонбозликлари туфайли тез суръатлар билан бунёд этилди.

«Ардус» ўзбек-америка-ирланд корхонаси шу йилнинг май ойида очиқ усулдаги акционерлик жамияти сифатида ташкил топган эди. Ўзбекистон томонидан — «Юнусобод» спорт-соғломлаштириш қўшма корхонаси, «Бодомзор» акционерлик жамияти, «Сайёра МН» кичик корхонаси, Америка томонидан — «Диар» фирмаси, Ирландия томонидан — «Фасаг лимитед» фирмаси унинг муассислари бўлишди.

— «Ардус» Ўзбекистон Республикасига турли-туман халқ истеъмоли буюмларини етказиб бериш бўйича хорижий фирмалар билан шартномалар имзолади, — деб ҳикоя қилади супермаркет директорининг ўринбосари Дамир Ўрдашев. — Бинобарин дўконимиз пештахталари харидорларнинг кўзини қувнатиши керак. Фақат бугина эмас, балки супермаркетда аъло даражада хизмат ҳам кўрсатилиши лозим. Бунинг учун бизда имкониятлар бор. Бу ерга энг янги савдо-технологик жиҳозлар ўрнатилган. Хизмат кўрсатиш ходимлари эса Англиядан келган мутахассислар раҳбарлигида таҳсил кўришди. Бир сўз билан айтганда биз савдони илғор усуллар асосида, харидорларга иложи борича кўпроқ қулайликлар яратишни ўйлаган ҳолда режалаштириб, барча масалаларни олдиндан ҳал этишга ҳаракат қилдик.

Шуни ҳам айтиш керакки, «Ардус» супермаркети «Бизнес маркази» бутун мажмуининг биринчи навбати ҳисобланади. Шундан кейин «Саломатлик маркази» қурилади. Бу марказни ҳам аҳолига турли-туман хизмат кўрсатадиган замонавий ускуналар билан жиҳозлашга қарор қилинди. Бу ерда тиббий хизмат кўрсатилади, сартарошхона бўлади, уқалаш ва косметик хоналар аҳоли ихтиёрида бўлади, аэробика ва шейпинг бўйича машғулотлар ўтказиш мумкин. Бу ерда қуёшда тобланадиган жой ва сауна ҳам бўлади. «Ардус» қўшма корхонаси аҳолига турли-туман хизмат кўрсатишдан ташқари келажакда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлайдиган ўз корхонасини бунёд этишни ҳам режалаштирмоқда.

Хуллас, азиз ҳамшаҳарлар ва пойтахтимиз меҳмонлари, куни кеча эшиклари ланг очилган «Ардус» супермаркети дўконига марҳамат қилинг. Бу ердан хурсанд бўлиб чиқиб кетасиз.

Саид СОЛИЕВ.

СУРАТЛАРДА: «Ардус» қўшма корхонаси янги супермаркети дўконида.

Рустам Шарипов олган суратлар.

• Нафис чоклар билан тикилган кўйлаклар кимга ёқмайди дейсиз?! Ана шундай либосларни кўрганда беихтиёр унинг ижодкорига тасаннолар айтасиз. Тикувчига яқиндан кўмак берган энг биринчи мокили тикув машинаси эса 1845 йили америкалик Э.Хой томонидан ихтиро қилинган.

• Юртдошимиз, буюк қомусий олим Абу Райҳон Беруний энг биринчи бўлиб мўмиёнинг солиштирма оғирлигини аниқлаган.

• Доришунослик, хусусан дори тайёрлаш жуда қадимдан маълум. Энг биринчи дорихона Бағдодда VIII асрнинг иккинчи ярмида илк бор давлат муассасаси сифатида ташкил этилган. Аммо кундалик ҳаётимизда учраб турадиган «аптека» сўзининг маъносини ҳамма ҳам билмаса керак. Унинг луғавий маъноси грекча бўлиб, авваллари «омбор» деган маънони англатган.

• Аҳолини рўйхатга олиш дунёда биринчи марта қадимги Мисрда милоддан бурунги учинчи минг йилликда ўтказилган. Рўйхатга олиш кейинчалик қадимги Хитой, Эрон, Рим ва Юнонистонда бўлиб ўтган. Бундан мақсад ўша вақтда мамлакатда ҳарбий хизматга яроқли, ёш, соғлом эркаклар сонини аниқлаш бўлган.

Дилдора ОРИПОВА тайёрлади.

Тошкент Давлат университетининг 75 йиллигига

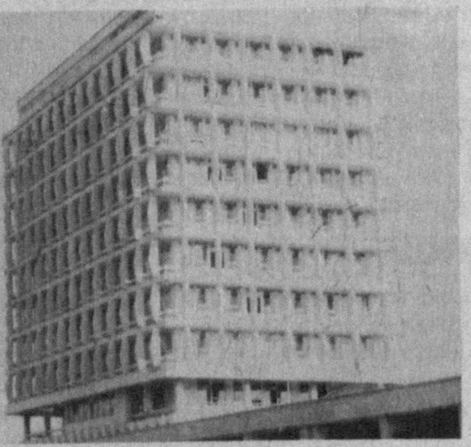

Тошкент Давлат университети ташкил топганига 75 йил тўлди. Маълумки, шу муносабат билан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси махсус қарор қабул қилган эди. Унда Тошкент Давлат университетининг республика илм-фани ва маорифини ривожлантиришдаги, мамлакат халқ хўжалиги ҳамда маданиятини юқори малакали мутахассислар билан таъминлашдаги улкан хизматлари юксак баҳоланди, жамиятимиз маънавий ҳаётидаги, ёшлар тарбиясидаги беқиёс роли таъкидлаб кўрсатилди.

Биз Тошкент Давлат университетининг ректори, академик, Олий Мажлис депутати Тўхтамурод Жўраевга бир неча саволлар билан мурожаат этдик.

МАРКАЗИЙ ОСИЁ ОЛИЙ ТАЪЛИМИ КАРВОНБОШИСИ

— Тўхтамурод Жўраевич, Марказий Осиёдаги йирик зиё масканининг ректори ҳамда собиқ битирувчиси сифатида Тошкент Давлат университетининг 75 йиллик юбилей тантаналари муносабати билан табригимизни қабул қилсангиз.

— Раҳмат. Дарҳақиқат бугун мен учун қўшалоқ байрам. Ушбу илм даргоҳини 1958 йилда тугатганман, у пайтларда Ўрта Осиё Давлат университети деб юритиларди.

— 75 йил университет фаолияти учун оз вақт эмас. Ўтаётган давр билим даргоҳи ҳаётида самарали излар қолдираётгани айниқса қувончлидир. Лекин шундай кунларда университет тарихини эсламасдан бўлмайди. Зиё масканининг босиб ўтган йўли ҳақида гапириб ўтсангиз.

— Тошкент Давлат университети биргина Ўзбекистон, бутун Марказий Осиё эмас, балки ундан ҳам кенгроқ, географик минтақадаги тадқиқотчилар тарбия топган маскан. У 75 йиллик фаолияти давомида Европага илм-фан ва техника тараққиётини қадимги шарқона маърифат, маданиятига пайванд этиб, ривож топтириб келмоқда.

1920 йил 7 сентябрда Тошкентда Туркистон давлат университети ташкил этилди.

1921 йил университетда тиббиёт, физика-математика, ижтимоий иқтисод, техника, тарих-филология, ишчи, қишлоқ хўжалик ва ҳарбий факультетлар фаолият кўрсатиб, уларда ўқиётган талабалар сони 1300 дан ортиқ эди. Мана шундан бошлаб университет узулуксиз равишда ҳар йили минглаб мутахассислар тайёрлаб келмоқда.

Университет 20-йилларнинг охири, 30-йилларнинг бошларида учта ғоят муҳим, ҳам тарихий, ҳам халқаро аҳамиятга молик вазифани адо этди. Бу Марказий Осиёдаги ҳозирги озод ва мустақил беш давлатнинг ҳар бирида олий таълим асосини яратиш, фан-техникани йўлга қўйиш, уларни малакали мутахассис кадрлар билан таъминлаб боришдан иборат эди.

Ҳозирги пайтда бу мамлакатларнинг ҳар бири фанлар академиясига, ўнлаб олий ўқув юртларига, илмий тадқиқот институтларига эга. Буларнинг ҳаммаси учун университет ҳам бевосита, ҳам билвосита ота маскан бўлди. Шу йилларда университетда 18 та олий ўқув юртларининг ажралиб чиқишига қарамай, унинг фан соҳасидаги фаолияти, юқори малакали илмий ижодий кадрлар тайёрлаш ишлари пасаймади, аксинча юксалди.

50-60-йилларга келиб, университетнинг маданий ва илмий-техникавий асослари мустаҳкамланди, янги замонавий асбоб-анжомлар билан таъминоти яхшиланди. 70-йилларда университет учун махсус шаҳарча қурилиши тугалланди. Барча табиий факультетлар ўзларининг махсус бино ва лабораторияларига эга бўлдилар.

— Республикамиз мустақилликка эришгач, фанимиз кенг қулоч ёзиб юксала бошлади. Нурли истиқболни кўзлаб бу тизимни муносиб илм заҳматкашлари билан таъминлашга эътибор берилмоқда. Бу соҳада университетда олиб борилаётган ишлар тўғрисида нималар дея оласиз?

Ўтган тўрт йил ичида Тошкент Давлат университети моҳият ва мазмунига кўра бутунлай янгиланди. Ўзининг шонли, айни пайтда мураккаб тарихи, жонажон Ватанимиз илм-фани ва маърифатига қўшган мислсиз ҳиссаси билан ўз даврида Марказий Осиё олий таълимининг карвонбошиси бўлган университетимиз бугун миллатнинг чинакам ғурурига, ифтихорига айланди.

Мустақил республиканинг келажаги учун чет тилларни мукаммал эгаллаган юқори малакали мутахассислар тайёрлашнинг ўта зарурлигини ҳисобга олиб, 1991 йил «Тиллар» факультети тузилди. 1992-1993 ўқув йилида хорижий филология факультетида «Шарқшунослик», «Тилларни қиёсий типологик ўрганиш ва таржима, тарих факультетида «Архившунослик», «Музейшунослик», «Манбашунослик», журналистикада «Халқаро журналистика» кафедралари, физика факультетида «Атом ядроси физикаси» илмий лабораторияси, Тошкент Давлат университети ва Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг «Экология ва зоотоксикология» қўшма илмий лабораторияси иш бошлади.

Бугунги кунда университетда 13 та факультет, 134 та кафедра бор. Уларда ўттиздан ортиқ турли хил ихтисосликлар бўйича малакали кадрлар тайёрланади. Профессор-ўқитувчилар сони бир минг икки юз нафарга етди. Шулардан 25 таси Ўзбекистон Республика Фанлар академиясининг академиги ва мухбир аъзоси, 150 га яқин фан доктори-профессорлар, 900 дан ортиқ фан номзоди-доцентлар, 24 нафари Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган фан арбоби, турли касблар бўйича фахрий ном эгалари бор.

1993 йилдан бошлаб университетга талабалар тест усулида танланиб, Ўзбекистон Республикаси Давлат тест комиссияси томонидан ўқишга қабул қилинадиган бўлди. Бугунги кунда талабалар сони 10000 га яқин бўлиб, уларнинг ярмига яқини кундузги бўлим талабаларидир.

— Суҳбатимизни талабалар ҳаётига кўчгани айни муддао бўлди. Ўқиш тизимидаги янгиликлар, талабалар ҳаёти ва уларга яратилган қулайликлар ҳақида сўрамоқчи эдим.

— Университетда таълим олаётган 20 фоиз талабалар шартнома тизими асосида ўқитилади, яъни улар ўқишлари учун пул тўлашади. Пул тўлаш асосида маълумот олиш барча ривожланган мамлакатларда амалда қўлланилади. Тўғри, бу муаммонинг ўзига хос томонлари ҳам бор. Лекин бизнинг давлат ҳар бир талаба учун 600 сўмдан 1000 сўмгача стипендия тўлашини ҳам унутмаслик керак. Ётоқхона учун ҳам кам пул олинади. Шунингдек бошқа қулайликлари ҳам бор. Асосий эътибор уларнинг чуқур билим олишларига қаратилган. Америка Қўшма Штатларидаги ўнлаб олий ўқув юртларида бўлиб, уларнинг тажрибасини ўрганиб кўпгина хулосаларга келдим. Биздаги таълим бериш усули баъзи соҳалар бўйича улардан ўтиб ҳам кетган. Тўғри, чет эллик ҳамкасблардан ҳам ўрганиладиган томонлар кўп.

ТошДУ талабалари илм-фан сир-асрорларини чуқурроқ эгаллашда кўрик-танловларда, олимпиадаларда ва илмий анжуманларда фаол қатнашадилар. Масалан «Ўзбекистон — Америка компьютер фестивали»да қатнашиб, механика, математика, физика факультетлари талабалари юқори натижаларга эришдилар.

Кейинги йилларда иқтидорли талабалар билан ишлашга алоҳида эътибор берилмоқда. 1994-1995 ўқув йилида 2 аспирант, 2 талаба Ўзбекистон Республикаси Президенти стипендияси, 2 талаба Улуғбек, 1 талаба Навоий, 1 талаба «Маҳалла» жамғармаси стипендиялари совриндори бўлди. Бундан ташқари физика факультетининг икки талабаси академиклар С. Азимов ва У. Орипов номидаги стипендияларни олди. Талабаларнинг бўш вақтларини намунали ўтказишларига алоҳида ғамхўрлик қилинмоқда. Кам таъминланган талабаларнинг қўшимча даромадлар олишлари учун иш жойлари билан таъминлаш йўлга қўйилди. Кўплаб талабалар шартнома асосида хўжалик ва илмий ишларни бажармоқдалар, ётоқхоналар қошидаги бичиш-тикиш цехларида, кичик корхоналарда ишламоқдалар.

— Ўзбекистон Республикасининг хорижий мамлакатлар билан ҳар томонлама алоқалари мустаҳкамланиб бормоқда. Университетнинг бу борадага ҳиссаси тўғрисида ҳам фикр билдирсангиз.

— Тошкент Давлат университети хорижий давлатлар орасида ўз нуфузига эга. Бугунги кунда жаҳон университетлари Ассоциациясининг аъзоси, 30 та хорижий университет ҳамда йирик ўқув ва илмий марказлар кадрлар тайёрлаш, профессор-ўқитувчи ва талабалар айирбошлашда яқиндан ҳамкорлик қилмоқда. Шундан 16 таси Америка Қўшма Штатлари, Франция, Англия, Туркия, Судан, Иордания, Хитой мамлакатларида бўлиб, университет улар билан хилма-хил йўналишда турли муддатларга амал қилувчи шартномалар имзолаган. 1992-1995 йилларда аълочи талабалардан 85 киши жаҳоннинг энг тараққий этган 12 мамлакатида бўлди. Айниқса бу йил физика-математика, кимё ва геология мутахассислари учун баракали келди. Улар Швейцария, Америка Қўшма Штатлари, Россия, Австралия, Бельгия, Италия, Ҳиндистон каби мамлакатлардаги халқаро симпозиум ва анжуманларда қатнашиб, муҳим илмий муаммоларни ўртага қўйдилар ва илмий жамоатчиликка манзур қила олдилар.

Сўнгги йилларда университет олимларидан ўттиз киши халқаро аҳамиятга молик бўлган илмий ишлари учун Америкадаги жаҳонга машҳур СОРОС илмий жамғармаси мукофотига сазовор бўлдилар.

Шунингдек, Париждаги Шарқ тиллари ва цивилизацияси илмий институти билан ўзбек ва француз тилларини ўрганиш ва ўқитиш бўйича шартнома тузилиши, машҳур Сорбонна университети билан йўлга қўйилган алоқалар бунга далил.

Дония ЗОКИРОВА суҳбатлашди.

СУРАТЛАРДА: Тошкент Давлат университети фаолиятидан лавҳалар.

Китоб жавонингизга

ОЛИМНИНГ ИККИ АСАРИ

Академик Бўрибой Аҳмедовнинг номи барча китобхонларга яхши таниш. Бўрибой Аҳмедов қаламига мансуб «Ўзбекларнинг келиб чиқиши тарихидан», «Кўчманчи ўзбеклар давлати», «Ўзбек улуси», «Мирзо Улуғбек» сингари ўнлаб илмий ва бадиий асарлар тарихимиз тўғрисидаги ҳаққоний китоблар сифатида юқори баҳоланди.

Соҳибқирон Амир Темур ҳақида кўплаб асарлар ёзилган, ёзиляпти. Албатта Низомиддин Шомий, Шарафиддин Али Яздий, Ибн Арабшоҳ, Мирхонд, Хондамир, Бобур ва бошқаларнинг асарлари бу улуғ зотнинг асл сиймосини ўзида мужассам этган. Айни пайтда хориждаги кўплаб кутубхоналарда ҳали биз билмаган ва ўқимаган қўлёзмалар мавжудки, уларда буюк бобокалонимизнинг бўйи басти адолат билан ёритилган.

Абдулла Қодирий номидаги халқ мероси нашриёти чоп этган «Амир Темур» тарихий романи ана шу қўлёзмаларни пухта ўрганиб яратилган асардир. Романда муаллиф Амир Темур ҳаётига муфассал тўхталиб ўтади. Унинг буюк ишларига, Туркистон ўлкаси халқлари олдидаги катта хизматларига холис баҳо беради, ўқувчи кўз олдида ўша замоннинг бадиий лавҳаларини ишончли чизади.

Бўрибой Аҳмедовнинг «Амир Темур» романи юртимиз мустақилликка эришганидан кейин соҳибқирон ҳақида яратилган биринчи асар бўлганлиги билан ҳам аҳамиятлидир.

Олимнинг «Ўқитувчи» нашриёти босмадан чиқарган «Тарихдан сабоқлар» китоби маълум маънода Шарқ қўлёзмалари ва аждодларимиз тарихи билан жиддий шуғулланаётган Бўрибой Аҳмедовнинг кўп йиллик илмий изланишларига якундир. Китоб уч қисмдан иборат. «Олис асрлар садоси» қисмида тарихимизнинг кўп йиллик саҳифалари бирма-бир варақланади. Ушбу бўлимда муаллиф Ибн Сино даври, Мирзо Улуғбек ҳаёти, ал-Хоразмий даври, Темурийларнинг сўнгги вакиллари, Шайбонийхон, Аштархонийлар, Чингизхон ва унинг ворислари ҳақида батафсил ҳикоя қилади. Иккинчи бўлим «Қадимги қўлёзмаларни варақлаганда» деб аталишининг ўзиёқ у қадимги асарлар ҳақида эканлигидан далолат беради. Олим Абдулғозихоннинг «Шажараи турк», Маҳмуд ибн Валийнинг «Баҳ-ул Асрор», Биноийнинг «Шайбонийнома», «Равзад ар-Ризвон, Тарихи Абул Хайрихоний», Ўтамиш Ҳожининг «Чингизнома» сингари ўндан ортиқ асарини таҳлил қилади, унинг асл мазмуни билан китобхонларни қисқача таништириб ўтади.

Китобнинг учинчи қисми «Сиймолар, сулолалар, атамалар» деб номланади. Ушбу бўлимда 20 дан ошиқ тарихий шахслар, атамалар ҳақида маълумот берилади.

Ғолиб МИРЗО.

Ибратли ҳикоятлар

ЯХШИЛИК — ОЛТИН

Араб донишмандларидан Жоҳиз ўзининг «Албаён — ул-табиийин» китобида шундай ёзади: «Имом Боқир одамлар билан бир неча оғиз сўзлашиб, уларнинг қандайлигини билиб олардилар. Кунлардан бир куни ҳаммадан айб қидирувчи ёмон феъллиқ бир киши унга деди: «Эшитишимча, сенинг лақабинг «бақар» (ҳўкиз) экан-а!» Ҳазрат дедилар: «Йўқ, Боқир!»

«Эшитишимча, қизинг ошпазлик қилар экан?» Ҳазрат дедилар: «Ҳа, қизим ошпаз. Бу ҳалол касблардандир».

«Ҳабаш канизагинг бор экан ва жуда шаллақи экан».

Ҳазрат дедилар: «Агар тўғри айтган бўлсанг, худо уни кечирсин. Агар ёлғон айтган бўлсанг, худо сени кечирсин. Ҳазрат Исмоилнинг оналари Ҳожар ҳам Иброҳим Халилуллоҳнинг канизаги эди».

У киши ўзининг дашномларидан кўп ранжиди ва Ҳазратдан узр сўради.

Яна шундай яхши хулқли кишилардан бири Носириддин Тусий эди. Бир куни душманларидан бири унга нома йўллади ва хат бошига «Эй, ит!» деб ёзилган эди.

Ҳазрат Тусий унинг сўзларидан ранжимади ва қоғоз-қалам олиб хатга жавоб ёзди. Унда шундай ёзилган эди: «Дўстим, сўзларинг ҳақиқатдан йироқдир. Чунки ит тўрт оёқликдир. У мевалар ва ўсимликлар емайди. Вовиллайди. Хоҳлаган жойига ҳожат ушатади. Ҳеч қачон кулмайди. Ақли етук эмас. Мен баланд бўйлик, икки оёқлик инсонман. Хоҳлаган ерга ҳожат ушатмайман. Ҳамма инсонлар қатори тилим — забоним бор. Тилимни бошқариб турувчи тафаккурим бор. Ўсимликларни ва меваларни кўп истеъмол қиламан. Мусибат чоғи йиғлайман, хурсандчилик вақтида куламан. Шунга кўра нотўғри сўзларни ёзганлигинг учун хатингни йиртиб ташладим. Одамлар сени нодон дейишларини истамадим».

Кейин у киши Ҳазрат Тусийнинг уйига келиб узр сўрабди ва охир-оқибат ҳазратнинг муридларига айланибди.

ИНСОНПАРВАРЛИК

Шом чоғи Расулуллоҳ Ойша билан ўтирган эдилар. Ногаҳон бир киши Расулуллоҳни сўраб эшик қоқди. Расулуллоҳ дедилар: «Қандай одобсиз киши эканки, қоронғида сўраб келибдир!»

Ҳазрати Ойша ичкари хонага ўтдилар. Расулуллоҳ у кишини уйга таклиф қилдилар. Дастурхон ёзиб, уйдаги ноз-неъматлар билан меҳмоннинг ҳурматини жойига қўйдилар. Кейин ширин сўзлар билан у кишини кузатдилар.

Сўнг Ҳазрати Ойша қайтиб келдилар ва ҳайрон бўлиб сўрадилар: «Ё Расулуллоҳ! Сиз у киши келганда қандай одобсиз экан, дедингиз. Лекин уни яхши кутиб олдингиз ва ҳурмат-эҳтиром билан кузатдингиз. Буни қандай тушунса бўлади?»

Расулуллоҳ дедилар: «Ёмон одамга қовоқ уйсанг ёки аччиқ сўзлар билан дашном берсанг, унинг адовати баттар кучаяди. Ҳар қандай одам билан яхши муросаю мадорада бўлмоқлик лозимдир. Зеро яхшилик ва меҳрибонлик саодат сари етаклайди».

ЮКСАК АНДИША

Абдулла бин Масъуд шундай ривоят қилибдур:

— Бир куни Расулуллоҳ ғанимат молларни тақсим қилдилар. Лекин мунофиқлардан бири норози бўлиб: «Аллоҳ рози бўладиган тақсимот қилинмади», деди. Умар билан Холид ибн Валид: «Эй Расулуллоҳ, бу ярамаснинг калласини олайлик», дейишди. Расулуллоҳ уларни бу йўлдан қайтардилар. Қанчалик жаҳллари чиққан бўлса ҳам у кишидан ўч олиш ниятида бўлмадилар. Ўзларини жаҳолатдан тийиб, у мунофиқ кишига қараб дедилар: «Худованди карим Мусога кўп яхшиликлар қилган. Зеро инсонлар Мусони кўп ранжитганлар. Лекин биродарим Мусога Аллоҳ сабр берган эди».

ҲАЁТ ҚУВОНЧИ

Абу Умар шундай ривоят қилади: «Бир куни ҳазрат Имом Содиқни оқ яктакда, қўлларида белкурак билан ўз боғларида ишлаётганларини кўриб қолдим. Яктаклари жиққа ҳўл, юзларидан маржон-маржон тер қуйиларди. Қошларига бориб: «Белкуракни менга беринг, ёрдамлашай» дедим. Ҳазрат «Ҳожати йўқ, мен офтобла терга ботиб меҳнат қилсам, ҳаётимдан роҳатланаман» дедилар.

Меҳнат билан тирикдир ҳар инсон,
Меҳнатсиз ҳаёт ўлимдан ёмон.

ҚАНОАТ

Ҳазрат Имом Жавод шундай ривоят қилибдур: «Бир куни Абу Зар Ғаффорий Салмон Форсийнинг меҳмони бўлди. Дастурхон ёзилди. Салмон Форсий дастурхонга бир кўзада сув ва бир бўлак қотган нон келтирди. Абу Зар сувдан ичди ва тузсиз қотган нондан тотиниб деди: «Қандай яхши нон, жуда мазали, фақат озгина туз қўшиш керак экан».

— Рост айтасан, — деди мезбон ва ўрнидан туриб, кўзани бозорга олиб чиқди, эвазига туз харид қилди. Нонга туз сепиб ейишди. Нонушта қилингач Абу Зар Ғаффорий: «Бизга қаноат ато қилган худога шукрлар бўлсин, — деди.

«Албатта Аллоҳга минг қатра шукр қиламиз. Лекин қаноатимиз кўпроқ бўлганида эди, кўзани тузга алмаштирмаган бўлардик!» — деб жавоб қилди Салмон Форсий.

Қотган нону сувга қилган қаноат.
Қаноат қилганга кулади омад.
Уним йўқ, буним йўқ деб қилма ташвиш,
Қаноат бўлса, бойсан ҳамма вақт.

Баҳриддин ТУРҒУНОВ тайёрлади.

Мавсум режалари

ЭЛ ХИЗМАТИГА ШАЙМИЗ

Юртимиздаги эстрада гуруҳлари, хонандаларининг ижодига салмоқли ҳисса қўшаётган, турли байрам дастурларини ташкил этишга бевосита алоқадор ташкилотлардан бири Ўзбек давлат эстрада бирлашмаси саналади. Яқинда бирлашма ўзининг янги ижодий мавсумини бошлади. Бирлашма раҳбари Санжар Зиёмов билан бўлиб ўтган суҳбатимиз ҳам ана шу мавзуда бўлди.

— Мавсум 2-3 сентябрда очилди. Шу муносабат билан Навоий номидаги ҳашаматли Санъат саройида Ўзбекистон эстрада ижрочилари ва гуруҳлари иштирокида диёримиз мустақиллигининг 4 йиллигига бағишланган катта концерт бўлиб ўтди. Унда истеъдодли хонандалардан Дониёр Тошмуҳамедов, Кумуш Раззоқова, Отабек Мадраҳимов, қизиқчи Мирзабек Холмедов, «Хўжа», «Шаҳзод», «Ўзбекистон», «Садаф» гуруҳлари ва бошқалар иштирок этишди. Чиройли безаклар, рангли нурлар, хорижий ёритгичлар билан безатилган саҳнадаги концерт томошабинларга ўзгача кайфият бахш этди.

Бирлашмамизнинг шу кунлардаги режалари: пахта терими мавсумида республикамиз вилоятларига чиқиб, теримчиларга хизмат кўрсатишдир. Республика Маданият ишлари вазирлиги билан биргаликда 12 сентябрдан 14 ноябргача пахтакорлар ҳузурида хизмат қилувчи концерт бригадаларининг таркибини тузяпмиз. Мусиқий дастурлар мана шу рўйхат асосида қўйилади.

Ундан ташқари ўзимизнинг иш режаларимиз бўйича октябрь, ноябрь, декабрь ойларида Тошкент, Сирдарё, Жиззах, Фарғона водийси вилоятларида концертлар уюштиришни мўлжаллаяпмиз. Ижодий сафарларда Мавлуда Асалхўжаева, Юлдуз Абдуллаева, Обиджон Асомов, Азим Муллахонов каби таниқли санъаткорлар иштирок этишади.

Шаҳримизда бўлиб ўтадиган турли тадбирлар, юбилейлар, байрам кечаларида қатнашиш ниятимиз бор. Эстрада бирлашмамиз қошида ижод қилаётган Нодира Султонова бошчилигидаги «Осмон», Маҳамаджон Рўзимуҳамедов иштирокидаги «Шофайз» гуруҳлари ҳамда яккахон хонандалар Моҳира Асадова, Замира Қулабдуллаевалар янги мусиқали дастур устида иш олиб бормоқда. Ўйлайманки, дастурлар санъат шинавандаларига манзур бўлади.

Назокат УСМОНОВА.

Йиллар карвонига қўшиладиган ушбу йилимизда ўзбек киносининг 85, жаҳон киносининг 100 йиллик муборак тўйини нишонлаймиз. Ўзбек киносининг халқимиз маданияти, ижтимоий ҳаёти, маънавиятида, жаҳон кинематографиясида тутган ўрни, ўзбек миллий киносининг истиқболи, бугунги кинонинг «ҳаёти», мавқеи хусусида фикр алмашиш ниятида Халқ артисти, ўзбек киносида самарали ижод қилаётган, кино оламига қадам қўяётган ёш авлодга билим, ижодий йўналишлар бераётган таниқли кинорежиссёр Шуҳрат АББОСОВ билан учрашдик.

Дилкаш суҳбатлар

БЕШИКДАГИ ЖОН

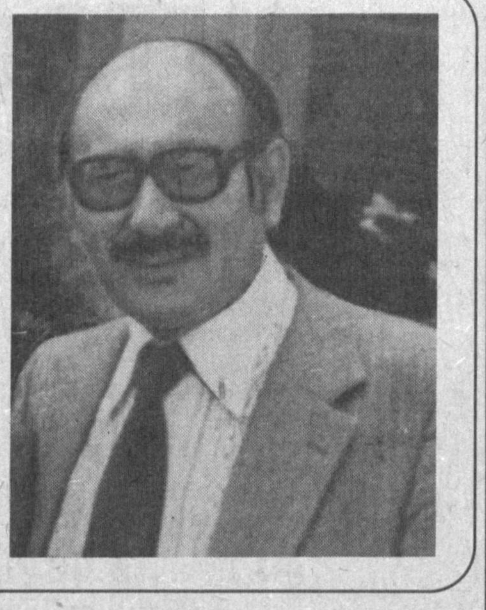

— Шуҳрат ака, нима деб ўйлайсиз, айнан сиз суратга олган фильмлар мавқеини ким ва нималар ушлаб туради?

— Суратга олган фильмларим мавқеини унинг мазмуни, мағзини ташкил қилувчи томошабин талаби бўлган яккаю-ягона нарса — фильмлар инсон тақдири ҳақида ҳикоя қилувчи экран асари эканлиги белгиласа керак.

— Фильмларингизнинг машҳурлиги-чи?

— Экран асарларимнинг заминида асосли ҳақиқат борлиги.

— Шуҳрат ака, нега айнан ижодингизнинг сара асарлари — «Сен етим эмассан», «Тошкент — нон шаҳри»да чўчимай бош қаҳрамонларни болалардан танлагансиз? Фильмларга шуҳратни шу болалар яратган сиймолар олиб келмаганмикан?

— Мен болалар билан ишлашни яхши кўраман. Улардаги беғуборлик, самимият мени соғинган болалигим дунёсига етаклайди. Фильмларга шуҳратни сўзсиз уларнинг яратган сиймолари олиб келган. Ўша сиймоларни мен кунлаб, ойлаб, минг бир машаққатла бўй кўрсаттирганман. Уларнинг қаҳрамонлари — менинг меҳнатим маҳсули.

— Болалар билан ишлаш жуда ҳам сермашаққат ва завқли. Режиссёр буни қандай изоҳлайди? Суратга олиш майдончаси ва болалар. Кинога болалардаги характернинг қай жиҳатларини назарда тутиб фильмда ўйнашга таклиф этасиз? Болалар танаффусда ўзларини экранда кўрганларида қандай вазиятга тушар эдилар?

— Мен фильмим қаҳрамонини бошқа ижодкорлар қатори кўз ўнгимда хаёлан мудом гавдалантириб юраман. Йўлдами, автобус, трамвайда мен тасаввур қилган характер элементларини кимдадир кўрсам худди энг яқин одамимни кўргандек «кўз остимга» оламан.

«Тошкент—нон шаҳри»даги Ваняни собиқ СССРни кезиб, зўрға Пермдаги мактаблардан биридан топганман. Менинг кўнглимдаги қаҳрамоним эди. Лекин бадиий кенгашда анча тортишувлар бўлди, оғаларимиз кўнглига тегиши мумкинлигини укдиришди.

— Нима кўнгилларига тегар экан?

— Қаҳрамон чиройли, бўй-басти келишган, ёқимтой бўлиши керак экан. Менинг қаҳрамоним эса ўша ҳеч ким назари илмаган, ёқимсиз, кўримсиз, баъзида кишининг ғашига тегадиган, қайсар бола бўлиб, воқеаларнинг ривожи жараёнида томошабин эътиборини қозониши керак эди. Шундай бўлди ҳам. Экран қаршисида ўтирган томошабин фильм сўнгида уни севиб қолади. Менга чиройли қаҳрамонларни тавсия қилганларга: «Бу чиройли болакайлар ҳеч қачон поездларга осилиб, оч-наҳор, йўқчиликка, қийинчиликларга чидаб турли йўллар билан Тошкентга етиб келолмайди. Атрофидагиларнинг яхши-ёмон гапларини кўтара олмайди» дедим.

Болалар бир қизиқиб кетса, суратга олиш майдончасида ўзларини жуда эркин сезиб, яхши ҳаракат қилишар эди. Улар умуман қайси кадр суратга олинаётганлигидан бехабарликлари сабаб, суратга олинган тасмаларни ўзларига кўрсатсак, ўз қаҳрамонларига шунақанги қизиқиш, ҳайрат билан қараб, термулиб ўтиришар, ўзлари шу қаҳрамонларни ўйнаганликлари ҳам ёдларидан кўтарилиб кетар эди.

— Ванянинг кейинги тақдири билан қизиқдингизми?

— Ҳа. Боланинг отаси йўқ эди. Уни Тошкентга олиб келганимдан кейин таълим олишдан узилиб қолмасин дея алоҳида муаллим ёлладим. У санъат оламида ўз ўрнини топиб кетди. Ҳозирда Пермдаги маданият саройи директори.

— Кинорежиссурадаги усулингизни қандай изоҳлайсиз?

— Режиссёрнинг иқтидори фақат бир нарсада — у ҳам бўлса экран, саҳна асаридаги илгари сурган ғояси, мақсадини томошабинга етказиб бера олишида билинади. Умуман асар экран, саҳнага олиб чиқилмагунча «режиссёр ошхона»сида ҳамма ҳам ақл ўргатиб, ўралашавериши шарт эмас. Бу фикр тарқоқлиги, композициянинг бузилишига олиб келади.

— Омад оти ўз жиловини ижодингиз жараёнида тутқазганми?

— Ҳа. Чунки мен Раҳим Пирмуҳамедов, Ҳамза Умаров, Лутфихоним Саримсоқова, Олим Хўжаев, Марям Ёқубова, Наримон Латипов каби ўзбек киноси, театрининг ёрқин юлдузлари билан ишлаш шарафига муяссар бўлдим.

— Мана бу йил «Маҳаллада дув-дув гап»нинг 35 йиллигини нишонлаймиз. Кинокомедиянинг алоҳида аҳамият касб этадиган томонларидан бири — диалогнинг ниҳоятда ихчам, пухта «қаҳ-ҳорона» усулда тузилганлигида бўлса керак, деган фикрдаман.

— Маҳалламизда Рамазонов деган дарвешсифат характерли бир киши турар эди. У бир куни менга кундалигини олиб келди. Ўқиб чиқдим. Яхши нарса экан. Ю. Рест ўн икки кунда унга сценарий ёзди. Экранга олиб чиқишдан олдин қаҳрамонлар тилига ишлов бериш мақсадида Абдулла Қаҳҳорни йўқладим. Касалхонада эканлар. «Домла, шу қоғозга қалам учи тегса ҳам сизники тегсин. Эртага съёмка», дедим. Аввалига рози бўлмадилар. Хиралик қилиб туравердим. «Ия, жудаям ғалати йигит экансиз-ку. Нима, ёзмасам мени томоғимдан оласизми? Бу ишни бир кунда қилиб бўлмайди. Ёмон экансиз. Энди менга халақит бермай анави ўриндиқда ўтириб туринг», — дедиларда, ишга киришдилар. Тушликсиз икки соатда қаҳрамонларнинг диалогларини ёзиб чиқдилар. Диалоглар жуда ҳам образли чиққан. Ёзиб бўлиб бир жумлани ўқиб: «Уйда бир бурда ҳам нон йўқ» — эмиш. Ўзбек ҳеч замонда шундай дейдими. «Уйимдаги сичқонлар ҳасса таяниб юрибди», десангиз нима бўлади дегандилар.

— Режиссёр учун энг муҳим нарса нима?

— Режиссёр учун энг муҳими объективи бўлган аудитория, томошабин кўзини ёдидан чиқармаслик. У воқеани шундай яратиши керакки, экран қаршисидаги томошабин воқеа кульминацион нуқтага етганида унинг давомини хаёлида бемалол гавдалантириши, қаҳрамонларидан маънавий озуқа, завқ, қуйингки истаган нарсасини олсин.

— Бугунги ўзбек киноси ҳақида нима дея оласиз?

— Ўзбек киносига эътибор, моддий жиҳатдан ёрдам керак. Шу кеча-кундузда экранга олиб чиқилаётган асарларнинг сифати кино талабларига қанчалик жавоб бериш-бермаслиги ҳақида ўз муносабатимни билдиришдан йироқман. Энг муҳими, ҳозир нима бўлганда ҳам ўзбек киноси экранга чиқяпти. Демак жон бор. Ҳозирги фильмлар — бешикдаги жон. Бизнинг вазифамиз шу жонни асрамоқлик, оёққа турғизмоқлик. Бешикни тебратаётганларни қўллаш.

— Кўп йиллардан бери санъат даргоҳида ёшларга таълим бериб келяпсиз. Кино санъатига даъвогарлик қилаётган бугунги ёшлар ҳақида, уларнинг дунёқарашлари, билимлари борасидаги фикр-мулоҳазаларингиз билан ўртоқлашсангиз.

— Халқимизда туғма истеъдод эгалари кўп. Ёшлар халқимиз санъатини тушуниб, қизиқиш билан ўрганишади. Лекин назарий билимга келганда... Шекспирни билишмайди-я. Буни нима деса бўлади?!

— Янглишмасам иш столингиз устидаги китоб бирор фильм сценарийси бўлса керак?

— Шундай. «Юлдуз» киностудияси ҳиндистонлик кино ижодкорлар билан ҳамкорликда Заҳириддин Муҳаммад Бобур ҳақида бадиий фильмни суратга олишни режалаштираяпти. Фильмга режиссёрлик қилиш менинг чекимга тушди. Суратга олиш саккиз ойга мўлжалланган бўлиб, фильмнинг ҳамма эпизодлари Ҳиндистонда кинотасмага туширилади.

Суҳбатдош Маҳлиё МИРСОАТОВА.

Ўзбекистон ва жаҳон

АНЪАНА ДАВОМ ЭТАДИ

Ўзбек амалий санъат усталари қўлидан чиқаётган ижод намуналари хорижда ҳам катта эътибор топмоқда. Чет элларда ташкил этилаётган халқаро ярмарка ва кўргазмаларда ҳам бу хил ноёб асарлар муваффақият билан намойиш қилинмоқда. Ўтган йили Германияда уюштирилган анъанавий Берлин ярмаркасига ҳам Ўзбекистондан энг яхши ижод намуналари юборилган эди.

Шу тадбир доирасида Ўзбекистон билан Германия Федератив Республикасининг Леверкузен шаҳридаги саноат компанияси ўртасида ҳамкорлик муносабатлари йўлга қўйилди. Республикамиздаги «Мусаввир» фирмаси немис компанияси билан ижодий алоқалар боғлади.

Ўша ярмарка анъанасини давом эттириш мақсадида «Мусаввир» фирмаси ўз маҳсулотларини немис саноат компаниясига юбориб турадиган бўлди. Бу борада дастлабки қадамлар қўйилди.

Яқинда Леверкузен саноат компанияси яхши таклифни ўртага ташлади. Бу шаҳарда «Мусаввир» маҳсулотларидан иборат катта кўргазма ташкил этиш истаги пайдо бўлган эди. Бу таклиф бажонидил қабул қилинди.

Шуниси муҳимки, мазкур маданий тадбирга ҳомийлик қилишни немис саноат компанияси ўз зиммасига олди. Ўзбекистондан юбориладиган экспонатларни олиб кетиш чет эллик ҳамкорларимиз томонидан амалга оширилади.

Рашид АНВАРОВ.

...— Ука, шу пайт ичимда бир нарса «қара» деди, қарадиму бошимга тушаётган калтакдан ўзимни зўрға олиб қочдим...

Ўзаро суҳбат чоғида шунга ўхшаш ҳодисаларни кўп эшитгансиз. Яна «ичимда Раҳмон «қўй» деди-ю, шайтоннинг гапига кирдим-да... мана оқибати», — дейишганининг кўп гувоҳи бўлгансиз. Ичингиздаги «у» ким?

Хитой яккама-якка кураш ақидаларида айтилишича бу фоний дунёдаги ҳар қандай одамни боқий дунёдаги битта руҳ танлаб олади-да, савоб ишларида ҳамиша ёрдам бериб юради. Агар инсон кучини ёмонликка ишлатса, қўриқчи руҳ уни тарк этади. Демакки, энди у одам енгилишга маҳкум. Эътибор берган бўлсангиз шарқ курашчилари машқ хонасига киришгач, биринчи бўлиб хонага, кейин устозга, ундан сўнг рақибига таъзим қилишади. Чунки улар бу ерда устозу рақибидан ташқари кузатувчи руҳлар ҳам борлигини билишади, шунинг учун биринчи таъзим руҳларга бажо келтирилади...

Қадрли ўқувчи, бир эсланг, неча марта ўша руҳ гапига кириб фалокатдан омон қолгансиз? Ёки унинг раъйига юрмай хато қилгансиз? Оталаримизнинг дуоларини бир эсланг: «Илоё, ўтган аждодларингнинг руҳи-поклари мададкор бўлсин!» Демак, ўтганларнинг руҳи инсонга мададкор экан-да? Касбу коримизнинг ривожида ҳам, юриш-туришимиз, ҳаётимизда ҳам руҳлар бизга ҳамиша мададкор. Онам мени «Отангнинг руҳи ҳамиша мададкор бўлсин», деб алқайдилар.

Шу ўринда таъкидлаб ўтишимиз керакки, инсон кўнгли ана шу руҳлар келиб қўнадиган қўналғадир. Ҳар бир инсон бу қўналғани ҳамиша текисланган ердек сақлаши керак. Албатта, нопок кўнгилга руҳ қўнмайди. Халқимиз «Кўнглимга ўтирмади», «Кўнглим чопмади», «Кўнглим ғаш» каби сўзларни бежиз ишлатмайди.

Бу сирли олам...

РУҲЛАР ҚЎНАЛҒАСИ

Руҳлар бизга фақат фикран эмас, жисмонан ҳам ёрдам беришади. Орқасидан қопоғон ит қувлаб келаётган одам баланд devордан худди биров ўтказиб қўйгандек ўтиб кетганини эслайди. Ёки бирон нарсадан қўрққан одам жон талвасасида катта харсангни кўтариб келиб дарвозага тираб қўйгану, эртасига тўрт киши зўрға суриб олишганини эслашади. Боласининг оёғини юк машинаси ғилдираги тагида кўрган она якка ўзи машинани юки билан елкада кўтариб, фарзандини тортиб олганини эшитганмисиз? Бу ақл бовар қилмайдиган куч нозик бир аёлга қаердан келди? Унга нима ёрдам берди?

Тушга нималар кирмайди дейсиз? Кўпинча руҳлар тушларимиз орқали ҳам биз билан мулоқот қилишади. Шунингдек, баъзан келгуси ҳаётимизни белгилаб берадиган тушлар ҳам бўлади.

Ҳамон ширин орзиқиш билан эслаб юрадиган ана шундай эъзозли тушни болалигимда кўрганман. Ўн-ўн икки ёшлар чамаси эдим, тушимда: катта икки жарлик ўртасида сайхонлик. Бобом ўша жойда қўқонараванинг гупчагига тирсагини қўйиб кулиб турибдилар. Араванинг чети четанда тўсилган, ичи тўла гижда нон, ҳовури кўтариляпти. Ёнларида отам, отдалар. Эгарга ярим минган ҳолда қамчини билан этиги қўнжига уриб, менинг тепадан тушишимни кутяптилар. Мен уларнинг олдиларига етиб борганимда бобом сўрадилар:

— Менинг неварам шуми?

— Ҳа, неварангиз.

Бобом пешонамдан ўпиб, бошимни силадилар, сўнгра аравадаги нондан катта дастурхонга тўлдириб менга кўтаргиздилар. Отамнинг жони ачиди шекилли, отдан тушдилар:

— Оғирлик қилмасмикан?

— Полвонга шу ҳам юкми? Ўзи кўтариб кетади! — дедилар бобом. Бобомнинг гапларидан руҳланиб, оғир бўлишига қарамай нонни юқорига кўтариб чиқдим.

Эрталаб бувимга бобомни тушимда кўрганимни сўзлаб берсам, ҳақиқатан ҳам бобомликларини тасдиқладилар. Энди ўйласам, ўша ёруғ туш менинг ҳаёт йўлим, бобом кўтартирган нон полвонлик ризқ-насибам экан.

Ўзбекистонда машҳур сурнайчи, тошкентлик Аҳмаджон Ҳожибоевнинг тақдирини ҳам туши белгилаб берган. Бу ҳақда Аҳмаджон мехтар шундай ҳикоя қилади:

— Янги уйланган кунларим, сурнайчи устанинг қўлида доирачилик қиламан. Бирон марта ҳам сурнай чалмаганман. Лекин сурнайга ҳавасим жуда кучли. Бир куни тушимда оппоқ соқолли одамлар даврасида ўтирибман-у, биттаси қўлимга чиройли сурнай тутқазиб «чал» деди.

— Ахир мен сурнай чалишни билмайман, — десам, кулиб туриб яна:

— Чал! — деди.

Чалдим. Чалганда ҳам ўзим маза қилиб, йиғлаб олдим. Даврадагилар ҳам йиғлашди. Кейин ҳаммаси қўл очиб «Устозлар руҳи мададкор бўлсин, омин!» деб дуо қилишди.

Кўзимни очсам — тушим. Эртасига устадан сурнайини сўраб олдим-да, таваккал қилиб тушимдаги куйни чалдим. Куй тугагач устага тушимни сўзлаб бердим ва биринчи чалишим шулигини айтдим. Ишонмайдилар деб ўйласам, йўқ, ишондилар. Шу куни менга сурнайчиликка фотиҳа бердилар...

Эсланг, бундай тушлар ҳар бирингизнинг ҳаётингизда бўлган, фарқики, баъзилар эсда сақлайди, баъзилар тушга эътибор бермайди. Ана шу тушда, қийин ва чорасиз қолган дамларингизда ёрдам берадиган ўз қўриқчи руҳингиз билан мулоқот қилса бўладими? Албатта бўлади. Келинг, аввалам бор қўриқчи руҳ сизга яқинлашаётган хавф-хатарни ёки кўнгилсиз воқеаларни қайси йўллар билан англаганини айтайлик. Қовоқ учиши, кўнгил ғашлиги, бормоқчи бўлган ерингизга оёғингиз тортмаслиги ва бошқа шунга ўхшаш йўллар билан. Энди битта дафтар тутингизда, юқорида кўрсатилган ҳолатлар бўлганда ёзиб боришни одат қилинг!

Ёмон туш кўриб, босинқирадингиз. Ёзиб қўйинг, фалон куни, фалон вақтда ёмон туш кўрдим. Ва шундан кейин қандай нохуш воқеа содир бўлди. Унинг ҳам вақти ва соатини ёзиб қўйинг. Икки-уч ой ичидаги ёзувларингизни жамлаб, қовоқ учиши, дил ғашлиги, оёқ тортмаслигини ёмон туш бўлимларига бўлинг ва тагига неча соатдан кейин нима бўлганини ҳам ёзинг. Шу йўл билан қовоғингиз учса нималардан эҳтиёт бўлиш ва нима қилмаслик кераклигини билиб оласиз. Шунда руҳлар сизни шоширса шошасиз, борма деса бормайсиз.

Эсингизда бўлсин: ҳар бир одамнинг кузатувчи руҳи ҳеч қачон ёмонликни раво кўрмайди. Улар бизни фақат эзгу ишларга йўллайди. Фақат биз билан очиқ мулоқот қилиш имкониятлари йўқ. Биз ҳам уларни тушунишга ҳаракат қилсак ўзимизга фойда.

Турсун Али ПОЛВОН.

«ПРЕЗИДЕНТ КУБОГИ»: ХУЛОСА ВА ТАҲЛИЛЛАР

«Юнусобод» спорт мажмуи кортларида ўтказилган Президент Кубоги халқаро мусобақалари якунланган бўлса-да унинг жаҳон узра акс садосининг ҳамон гувоҳи бўлиб турибмиз. Спорт ишқибозлари ҳам бир ерга йиғилиб қолишса, дарров турнир қатнашчилари — Х. Арресенинг шиддаткорлигию, Ш. Ножалининг маҳорати, К. У. Штеебнинг тажрибасию К. Аламининг бехато ўйинидан гап очишади. Бу демак, мусобақалар юқори даражада ташкил қилинди, унда қатнашган теннис усталари ҳам маҳоратлари даражасидан бир-бирларига яқин. Хулласи калом, «Президент Кубоги — 95» беллашувлари I-Марказий Осиё ўйинлари билан уйғунликда шаҳримиздаги ажойиб спорт байрамига, олимпия руҳининг тантанасига айланиб кетди...

Албатта, мусобақа нуфузини унда иштирок этувчи спортчиларнинг кучи белгилайди. Президент Кубоги мусобақалари атиги иккинчи марта ўтказилаётган бўлса-да унда қатнашган энг кучли саккизта ўйинчилар рўйхати профессионал теннис ассоциацияси таснифида 57-ўринда бораётган испаниялик Х. Аррес билан бошланиб, 135-ўринни банд этган Ш. Ножали (Венгрия) билан якунланиши ҳам унинг тобора кўлами кенгайиб, обрўси ортиб бораётганидан дарак беради. Ўзингиз ўйланг, жаҳон узра номи кетган уста теннисчилар — бу йил ёзда ўтказилган, «Катта

дубулға» таркибидан ўрин олган Франция очиқ чемпионатида қатнашган М. Густафссон (Швеция), «Кремль Кубоги»нинг икки карра ғолиби Андрей Черкасов (Россия), испаниялик А. Порташ ва К. Новалар ҳатто чорак финал беллашувларига ҳам чиқа олмаганликлари фикримиз далилидир.

Яна шуни ҳам қайд этиб ўтиш ўринлики, илгаридан ўзбек тупроғи Озода Ҳамдамова, Нина Прокофьева, Ирина Леманика, Валентина Овчинникова, Гулнора Умарова, Светлана Синицина каби маҳоратли аёл теннисчиларни етказиб берган.

Қувонарли томони, юртимизда ўтказилаётган «Буюк ипак йўли» сателлит турнирлари ва Президент Кубоги мусобақалари Ўзбекистонда ўсмирлар ўртасида ҳам бир қатор ёш, умидли теннис усталарининг етишиб чиқишига имкон яратди. «Карвонда норинг бўлса, юкинг ерда қолмайди», деганларидек, улар кўплаб халқаро мусобақаларда иштирок этиб келгусида Ўзбекистон шарафини жаҳон теннис кортларида муносиб ҳимоя қилиш учун ўз маҳоратларини ошириб, тайёрланиб боришмоқда.

1995 йилги «Ўзбекистон Президенти Кубоги» профессионал теннисчилар халқаро турнирининг ғолиби марокашлик Карим Алами тўғрисида ҳам анча илиқ гапларни айтиш мумкин. Пўлат мушакли, паҳлавон гавдали бу спортчини ўзбекистонлик теннис ишқибозлари ўтган йилги беллашувлар пайтиданоқ ёқтириб қолишганди. Ўтган йили якка мусобақаларда унга омад кулиб боқмаган бўлса-да у жуфтлик беллашувларида ғалаба қозонган эди. Ҳали барча ғалабалари олдинда бўлган 22 ёшли бу теннисчининг спорт биографияси ҳам ажойиб, у 1991 йилги ёшлар ўртасида жаҳон чемпионатининг ғолиби, 1994 йили Катарда ўтказилган халқаро мусобақаларда жаҳоннинг энг кучли теннисчиси Шимолий америкалик П. Сампрас устидан ғалаба қозонишга муваффақ бўлган. У шунингдек Барселонада ўтказилган ёзги олимпиада ўйинларининг қатнашчиси ҳамдир. Аламининг айтишича, Тошкентга бу йилги ташрифи жуда омадли бўлди — йил бошидан бери 20 га яқин мусобақаларда қатнашган бўлса-да, Президент Кубоги мусобақалари Каримнинг мавсумда ғалаба қозонган биринчи турниридир. Президент Кубоги мусобақасининг ғолиби сифатида қалам соҳиблари билан ўтказилган матбуот конференциясида ҳам К. Алами ўзбек халқининг меҳмондўстлиги, Тошкент шаҳрининг чиройи уни бениҳоя мафтун этгани, келгуси йили яна албатта Тошкентга келишини таъкидлади.

Сўзимизни шу ерда мухтасар қилиб, энди теннис мутахассисларининг ҳам Президент Кубоги тўғрисидаги фикрлари билан танишайлик.

Олег СПАССКИЙ, «Теннис +» журналининг бош муҳаррири:

— Мен Ўзбекистонда теннисининг ривожланиши учун амалга оширилаётган ишларни кўриб, очиғи ҳайратга тушдим. Нисбатан қисқа муддатлар ичида шунча ишларни амалга ошириш, фақат айтишгагина осон, холос. Айниқса халқаро андозаларга жавоб берувчи «Динамо» ва «Юнусобод» теннис кортлари менда катта таассурот қолдирди. Турнирда иштирок этган теннисчиларнинг нуфузига ҳам эътироз йўқ. Зеро, М. Густафссон ўз вақтида ПТА таснифида I-ўнликдан жой олган, Х. Аррес эса Барселонадаги олимпиадада финал беллашувида қатнашган. Баҳслар ҳам жуда қизиқарли ўтди. Ўзбекистонда теннисининг ривожига шахсан Президент Ислом Каримов ва теннис оламидаги энг йирик мутахассислардан бири Сассон Какшуриларнинг бош-қош бўлишаётгани эса нур устига аъло нурдир.

Генрих ДАШЕВСКИЙ, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган мураббий:

— Бу йилги турнир ўтган йилдагидан икки поғона юқори даражада ташкил этилди десам, муболаға бўлмас. Ҳакамлар таркиби ҳамда тўп узатиб турувчи болалар ҳам кўнгилдагидек фаолият кўрсатишди. Ҳакамлар билан ишлаган Р. Ибрагимов ва болаларга бош-қош бўлган И. Бабановскийларга ташаккур айтиб ўтиш ўринлидир.

Мусобақада теннисчиларимизнинг бирмунча муваффақиятсиз қатнашганликлари тўғрисида ҳам турли хил фикрлар билдирилди. Бундай олиб қараганда, энг кучли ўйинчиларимиз Огородов ҳозир 189-ўринда, Томашевич эса 302-ўринни банд этиб турибди. Теннисчиларимизнинг тезроқ ўсишлари учун улар кўпроқ мусобақаларда иштирок этишлари даркор. Гап шундаки, жаҳондаги етакчи теннисчилар бир йилда 30-40 та мусобақада қатнашадилар, ана шундагина тажриба ҳам, маҳорат ҳам ортади. Зеро, машғулотларда қанчалик кўп тер тўксанг ҳам ҳақиқий мусобақа кураши бўлмаса яхши натижаларга эришиб бўлмайди. Ва энг муҳими, теннисчиларимиз қисқа вақт ичида профессионал спорт оламининг энг юқори поғонасига чиқишганлигини тушуниб, ундаги ўз ўринларини ушлаб туришга ҳаракат қилишлари лозим. Бу демакки, кучайтирилган жисмоний ва техник тайёргарлик, юқори даражада интизом, жуда қийин тўсиқларни ҳам енгиб олға интилишдир.

Ўйлайманки, кейинги йилда «Президент Кубоги» мусобақалари, «Буюк ипак йўли» сателлит турнирлари янада юқори даражада ўтиши шубҳасиз. Зеро, Тошкент, Самарқанд, Андижон ва Фарғонада ўтадиган Челленжерларнинг ҳар бирида 25 минг долларлик мукофот жамғармаси бўлиши мўлжалланмоқда. Бундан ташқари аёллар ва ўсмирлар ўртасида ҳам мусобақалар ўтказилади.

Сўзимни «Президент Кубоги» мусобақалари ва I-Марказий Осиё ўйинларининг очилиш маросимида қатнашган Осиё теннис федерациясининг делегацияси аъзоларининг фикрлари билан якунламоқчиман. Уларнинг айтишича, Ўзбекистондаги теннис ривожининг тезкорлигини фақат Японияда спорт шу турининг ривожи билан тенглаштириш мумкин. Инчунун, эндиликда ютуқлардан мағрурланмай, камчиликлардан кўз юммай олға интилишимиз лозим.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

СУРАТЛАРДА: Президент Кубоги баҳсларидан лавҳалар.

Рустам Шарипов олган сурат.

Эртага, 16 сентябрь куни пойтахтимиздаги ҳашаматли «Туркистон» саройининг ёзги залида Марказий Осиё республикалари сартарошларининг иккинчи халқаро танлови ўтказилади. Биз танлов ҳакамлар ҳайъатининг аъзоси, Тошкентдаги «Усто Йўлдош» сартарошлик хизмати кўрсатиш хусусий фирмасининг директори Акмал Йўлдошевдан ташкил этилаётган халқаро мусобақа тўғрисида гапириб беришни сўрадик.

Воқеа арафасида

«ҚИРҚ КОКИЛ» ХАЛҚАРО ТАНЛОВИ

— Аввало шуни айтиб ўтиш зарурки, кейинги пайтда сартарошларимизнинг маҳорати тобора ортиб бораяпти. Бу айниқса халқаро танловларда иштирок этаётганимиздан бери яққол кўзга ташланмоқда. Мен қарийб ўн йилдан бери Ўзбекистон сартарошларининг эркаклар терма жамоасини бошқариб келаяпман. Жамоамиз баҳсларга тайёргарлик кўришда жуда кўп томонларга, масалан мижоз сочининг сифати ва ранги, юзининг тузилиши, бўйи ва дидига қараб турмак танлашга эътибор беришади. Сартарошхона нафақат иш жойи, балки ижодий устахона эканлигини доимо ёдда сақлайдилар. Ўз устимизда тинмай ишлаб, изланаётганимиз туфайли яхши натижаларга эришиб келаяпмиз. Ўтган йили Алмати шаҳрида ўтказилган Марказий Осиё республикалари сартарошларининг биринчи халқаро танловида фахрли иккинчи ўринни эгалладик.

Бундай катта тадбир эндиликда пойтахтимизда ўтказилаётгани жуда қувончлидир. Шу билан бирга бизнинг зиммамизга катта масъулият юклайди. Буни чуқур ҳис қилиб, бор маҳоратимизни ишга солишга ҳаракат қиламиз.

Танловга пойтахтимиздаги «АОО Дилором» аҳолига сартарошлик хизмати кўрсатувчи хусусий фирмаси бош-қош бўлаяпти. Ташкилий масалаларда «Ўзинтранс», «Ўзбектабакамерика», «ЎзДЭУ», «Девер-Дост», «Ал-Машриқ» каби йирик жамоалар ўз ёрдамларини аяшмаётир. Баҳсларда Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон ва Туркманистон Республикаларининг энг кўзга кўринган, тажрибали сартарошлари иштирок этишади. Шунингдек, ҳозирги кунда биз ҳамкорликни йўлга қўйган Германиянинг «АГ Белла» фирмаси вакиллари ҳам ташриф буюриб, ўз санъатларини кўрсатишади. Бундан ташқари, қатор халқаро танловларнинг дипломантлари ва совриндорлари Эргаш Тошматов ҳамда Эльза Степановалар янги моделдаги турмакларини тақдим этишади. Баҳслар давомида эстрада артистлари, таниқли хонандалар дилрабо куй ва қўшиқлар билан йиғилганларни хушнуд этадилар.

«Қирқ кокил» деб номланган ушбу танлов дастуридан эркаклар сочини олиш ва аёлларнинг ранг-баранг, замонавий соч турмаклари ўрин олган. Халқаро тадбирнинг номланишидан ҳам кўриниб турибдики, ҳар бир гуруҳ ёки усталар биринчи навбатда миллийликка эътибор берган ҳолда ўз маҳоратларини намойиш этишади.

Саъдулла ШОДИЕВ.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ

ХАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

18 сентябрь — 24 сентябрь

ДУШАНБА, 18

ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 **Янгиликлар.**
18.10 "Аралаш". Болалар учун ҳажвий киножурнал.
18.20 **Футбол шарҳи.**
18.30 "Фазилат".
18.55 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси камер оркестрининг концерти.
19.25 Эълонлар.
19.30 **"Ахборот"** (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 **"Пул қадри".**
20.10 **"Аср фожиаси".** Орол муаммоларига бағишланади.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 **"Ахборот".**
21.25 Эълонлар.
21.30 **"Минтақамиз хавфсизлиги йўлида". 3-кўрсатув.**
22.10 **ЎзТВ хазинасидан. Чўлпон. "Кеча ва кундуз".** Видеофильм. 1-қисм.
23.15 Эълонлар.
23.20 — 23.45 "Ахборот".

ЎзТВ II

"Тошкент" студияси таништиради:

18.30 Болалар учун. "Кўзмунчоқ".
19.00 "Деҳқон ҳиммати".
19.30 "Бў бўстон аро..."
20.00 "Излаган имкон топади".
20.30 "Спорт-тайм".
21.00 — 22.30 "Кечки вариант". Бадиий фильм.

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.10 — 20.45

*

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.45 — 21.20

***

22.45 — 00.40

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10 —18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 "Кўкка интилган нигоҳ". Телефильм.
19.15 "Мультикарусель".
19.30 "Ахборот" (рус тилида).

"ОМАД" таништиради:

19.50 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари.
19.55 Эълонлар.
20.00 "Санта-Барбара". Телевизион бадиий фильм.
20.50 "Жаҳон географияси".
21.40 Эълонлар.
21.45 Видео — "О".
23.25 Эълонлар.
23.30 "Курьер".
23.50 "... яна об-ҳаво ҳақида".
24.00 — 00.10 "Постфактум".

СЕШАНБА, 19

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 **"Ассалом, Ўзбекистон!"** Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

8.00 **ЎзТВ хазинасидан. Чўлпон. "Кеча ва кундуз".** Видеофильм. 1-қисм.
9.05 Немис тили.
9.35 "Куз лавҳалари". Кинодастур.
10.10 "Ёшлик" студияси. "Талабалик йилларим".
10.50 Ўзбек куйларидан концерт.
11.30 — 13.30 **"Умидлар йили".** Видеоканал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 **Янгиликлар.**
18.10 "Қум соат". Мультфильм.
18.20 **"Доно бобо даврасида".**
18.50 **"Ўзбек киносининг барҳаёт саҳифалари".**

*

19.25 Эълонлар.
19.30 **"Ахборот"** (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Ғижжак наволари.
20.20 **"Кеча ва бугун".**
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 **"Ахборот".**
21.25 Эълонлар.
21.30 **"Туркистон — умумий уйимиз". Чингиз Айтматов билан мулоқот.**
22.20 **"Кўчамдан жонон ўтганда". Ҳабиб Саъдулла қўшиқлари.**
22.55 **ЎзТВ хазинасидан. Чўлпон. "Кеча ва кундуз".** Видеофильм. 2-қисм.
24.00 Эълонлар.
00.05 — 00.30 "Ахборот".

ЎзТВ II

"ОМАД" таништиради:

18.30 "Мультфейерверк".
18.45 "Табиат дунёси".
19.35 "Хусусийлаштириш: қадам-бақадам".
19.55 "Тропиканка". Телесериал (Бразилия).
20.45 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
21.10 Видеогид.
21.30 "Теле-ателье-шоу".
21.40 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
22.20 — 24.00 "Кинонигоҳ".

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.30 — 8.00

***

18.10 — 20.45

*

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.45 — 21.25

***

22.45 — 00.50

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10 —18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 "Ишбилармон".
19.15 "Мультикарусель".
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.50 "Мусиқий учрашувлар".
20.20 "Уорлднет" телекомпаниясининг янгиликлари.
20.40 "Дурдаршан" телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.40 "Ширу шакар".
22.20 "Сахий хонадонда".
23.00 —23.45 "Соккер-клуб".

ЧОРШАНБА, 20

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 **"Ассалом, Ўзбекистон!"** Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

8.00 ЎзТВ хазинасидан. Чўлпон. "Кеча ва кундуз". Видеофильм. 2-қисм.
9.05 Алифбо сабоқлари.
9.35 "Ёшлик" студияси. "Оқар дарёлар".
10.05 Ёр ва диёр тароналари.
10.30 — 12.30 **"Биз танлаган йўл".** Видеоканал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 **Янгиликлар.**
18.10 **"Умид учқунлари".**
18.40 **"Уйчи қўшиғи". Наманган вилояти Уйчи туманининг 60 йиллигига бағишланган кўрсатув.**
19.15 Спорт хабарномаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 **"Ахборот"** (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 "Шеърий дақиқалар".
20.05 **"Ҳазинамиз таянчи".**
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 **"Ахборот".**
21.25 Эълонлар.
21.30 **Бевосита мулоқот.**
22.15 **"Хонанда билан учрашув". Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Козим Қаюмов.**
22.50 **ЎзТВ хазинасидан. Чўлпон. "Кеча ва кундуз".** Видеофильм. 3-қисм.
23.55 Эълонлар.
24.00 — 00.25 "Ахборот".

ЎзТВ II

"Тошкент" студияси таништиради:

18.30 "Ёз ҳам ўтиб кетди..."
19.00 "Мусиқий меҳмонхона".
20.00 "Фильмлар ва тақдирлар". Кинокўрсатув (рус тилида).
20.40 "Халқ саломатлиги йўлида".
21.25 "02" тўлқинида.
21.50 — 23.20 "Кинематограф".

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.30 — 8.00

***

18.10 — 20.45

*

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.45 — 21.25

***

22.45 — 01.30

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10 —18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 "Кўчманчи қушлар учмоқда". Телефильм.
18.55 "Олам ва одам".
19.15 "Мультикарусель".
19.30 "Ахборот" (рус тилида).

"ОМАД" таништиради:

19.50 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари.
19.55 Эълонлар.
20.00 "Санта-Барбара". Телевизион бадиий фильм.
20.50 —23.50 "СПОРТ ҚИТЪАСИ".

ПАЙШАНБА, 21

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 **"Ассалом, Ўзбекистон!"** Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

8.00 **ЎзТВ хазинасидан. Чўлпон. "Кеча ва кундуз".** Видеофильм. 3-қисм.
9.05 "Фахрийлар — фахримиз".
9.50 **"Қишлоқ истиқболи — юрт истиқболи".**
10.15 "Бировнинг номида". Бадиий фильм.
11.30 Ўқув кўрсатуви. Умумий биология.
12.00 — 14.00 **"Ёшлик"** видеоканали.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 **Янгиликлар.**
18.10 **"Сеҳрли мўйқалам".**
18.40 **"Ўзбекона лутф".** Адабий кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 **"Ахборот"** (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 "Ислоҳот ва масъулият".
20.20 **"Юзма-юз".**
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 **"Ахборот".**
21.25 Эълонлар.
21.30 **"Шаҳар бедарвоза эмас..."**
22.15 "Дутор навоси". Мусиқий кўрсатув.
22.55 **"Ёшлик" студияси. "Оталар сўзи — ақлнинг кўзи".**
23.55 Эълонлар.
24.00 — 00.25 "Ахборот".

ЎзТВ II

"ОМАД" таништиради:

18.30 "ОМАД" тақвими.
18.35 "Кўнгил".
18.40 "Муҳаббатга ошно қалблар".
19.00 "Ишингиз бароридан келсин!"
19.10 "Теле-ателье-шоу".
19.20 Видео янгиликлари.
19.40 "Тропиканка". Телесериал (Бразилия).
20.30 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
21.15 — 22.55 "Кинонигоҳ".

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.30 — 8.00

***

18.10 — 20.45

*

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.45 — 21.25

***

22.45 — 00.30

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10 —18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 "Ўрмон рапсодияси". Телефильм.
18.55 "Булоқлар кўз очганда".
19.15 "Мультикарусель".
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.50 "Дурдаршан" телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.50 "Спектр".
21.20 "Учрашув".
22.00 "Ҳамшаҳарлар".
23.00 — 23.20 "Оқ қутича".

ЖУМА, 22

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 **"Ассалом, Ўзбекистон!"** Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

8.00 "Ёшлик" студияси. "Оталар сўзи — ақлнинг кўзи".
9.00 Немис тили.
9.30 **"Талабалар саҳнасида".**
10.30 Ўқув кўрсатуви. Ўзбекистон халқлари тарихи.
11.00 "Истиқлол адабиёти".
11.35 — 12.10 "Буни ҳамма билиши керак".

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 **Янгиликлар.**
18.10 **"Кичкинтоймиз — гижингтоймиз".**
18.40 **"Ўзбек киносининг барҳаёт саҳифалари".**

*

19.25 Эълонлар.
19.30 **"Ахборот"** (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 **"Адолат".** Ҳуқуқий-публицистик кўрсатув.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 **"Ахборот".**
21.25 Эълонлар.
21.30 **"Маърифатнома".**
22.00 Юнус Ражабий номидаги мақомчилар ансамблининг концерти.
22.40 **Теннис. Дэвис кубоги. Ўзбекистон — Хитой терма командалари.**
23.20 Эълонлар.
23.25 — 23.50 "Ахборот".

ЎзТВ II

"Тошкент" студияси таништиради:

18.30 "Ўтмишсиз келажак йўқ".
19.00 "Билиб қўйган яхши".
19.20 "Бизнес-академия".
19.45 "Экология ва ҳаёт".
20.25 "Ёшлик" студияси. "Яхшиларга эргашиб".
20.55 — 22.25 "Шахсий детектив ёки "Кооперация" операцияси". Бадиий фильм.

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

6.30 — 8.00

***

18.00 — 20.50

*

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.50 — 21.25

***

22.50 — 00.25

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10 —18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 "Қўшиқларинг қалбимда қолди". Киноконцерт.
19.15 "Мультикарусель".
19.30 "Ахборот" (рус тилида).

"ОМАД" таништиради:

19.50 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари.
19.55 Эълонлар.
20.00 "Санта-Барбара". Телевизион бадиий фильм.
20.50 "Компьютер-Осиё".
21.20 "Кулгига нима етсин".
21.45 "Америка юлдузлари".
22.15 Эълонлар.
22.20 "Даракчи".
22.30 Эълонлар.
22.35 —00.15 Видео — "О".

ШАНБА, 23

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 **"Ассалом, Ўзбекистон!"** Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

8.00 **Туроб Тўла асари. Фарҳод Олимов мусиқаси. "Нодирабегим".** Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқа театрининг спектакли.
10.15 "Қирқ ҳунар ҳам оз".
10.45 **"Ёшлик" студияси. "Онамнинг ўгитлари".**
11.20 "Ёшлар ижоди".
11.50 **"Ўзбекистон — жаҳон нигоҳида".**
12.20 — 12.50 "Водий жилолари". Кинокўрсатув.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Ёртиқулоқ ва ялқовлар". Мультфильм.
18.10 **"Эртаклар — яхшиликка етаклар".**
19.10 Спорт хабарномаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 **"Ахборот"** (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 **"Учрашув". Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Лутфулла Саъдуллаев.**
20.30 **"Ўзбекистон янгиликлари"** (инглиз тилида).
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 **"Ахборот".**
21.25 Эълонлар.
21.30 **"Орол дарди — олам дарди".**
22.10 "Дилда васлинг". Ўзбекистон халқ артисти Аҳмаджон Шукуров куйлайди.
22.45 **Теннис. Дэвис кубоги. Ўзбекистон — Хитой терма командалари.**
23.25 **"Тунги ёғду".** Дам олиш кинодастури.

ЎзТВ II

"ОМАД" таништиради:

9.00 "Мультфейерверк".
9.15 "Табиат дунёси".
10.05 "Хусусийлаштириш: қадам-бақадам".
10.25 "Тропиканка". Телесериал (Бразилия).
11.15 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
11.40 Видеогид.
12.00 "Теле-ателье-шоу".
12.10 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
12.50 "Кинонигоҳ".
14.30 — 18.30 "СПОРТ ҚИТЪАСИ".

*

"Тошкент" студияси таништиради:

18.30 Болалар учун. "Табассум".
19.10 "Акс-садо".
19.40 "Менинг кўчам".
19.55 "Пульс". Хабарлар.
20.10 "Антенна".
20.45 "Эсдалик учун дастхат".
21.10 "Шоҳсупа сари" (рус тилида).
21.40 — 23.10 "Кинематограф".

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 — 20.45

*

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.45 — 21.25

***

22.45 — 00.20

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

10.00 "Дўстлик сарҳад билмайди".
10.40 Болалар учун фильм. "Кичик боланинг катта ташвишлари".
11.45 — 12.35 "Замандас" (қозоқ тилида).

***

17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар".
19.05 "Бувимнинг сандиғи". Мультфильм.
19.15 "Мультикарусель".
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.50 "Монитор-Осиё".
20.35 "Глобус".
20.55 "Безнен мирас" (татар тилида).
21.35 "Би-Би-Си" янгиликлари.
21.45 Турнир жилолари. Теннис. Дэвис кубоги.
22.00 "Жаҳон ва биз".
22.50 "Бу ажиб дунё".
23.10 —23.20 "Си-Эн-Эн" янгиликлари.

ЯКШАНБА, 24

ЎзТВ I

7.00 — 9.00 **"Ассалом, Ўзбекистон!"** Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 "Камалак". Болалар учун кинодастур.
10.00 "Ёшлик" студияси. "Ватанимга хизмат қиламан".
11.00 **Саид Аҳмад. "Йўғонтепа".** Теленовелла.
11.45 "Цирк! Цирк! Цирк!"
12.30 "Шоҳрух" клуби.
13.00 **"Қўшиқларим сизга армуғон".**
13.30 — 14.15 "Бугун — Машинасозлар куни". Кўрсатув ва концерт.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Ғойиб бўлди осмонда қушча". Мультфильм.
18.20 **"Қўшиғим, жон қўшиғим".**
18.55 Эълонлар.
19.00 **"Панорама"** (рус тилида).
19.30 Эълонлар.
19.35 **"Ойнаи жаҳонда..."**
19.55 "Оламга саёҳат". Кинокўрсатув.
20.25 Эълонлар.
20.30 **"Ҳафтанома".**
21.00 Эълонлар.
21.05 **"Деҳқон даладан қайтганда..."**
21.50 **"Санъат сеҳри".** Видеоканал.
23.20 **Теннис. Дэвис кубоги. Ўзбекистон — Хитой терма командалари.**
24.00 Эълонлар.
00.05 — 00.35 "Ҳафтанома".

ЎзТВ II

"ОМАД" таништиради:

10.00 "Омад" тақвими.
10.05 "Кўнгил".
10.10 "Муҳаббатга ошно қалблар".
10.30 "Ишингиз бароридан келсин!"
10.40 "Теле-ателье-шоу".
10.50 Видео янгиликлари.
11.10 "Тропиканка". Телесериал (Бразилия).
12.00 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
12.45 — 14.25 "Кинонигоҳ".

***

17.00 "Совға".
17.30 "Салом, ёшлар!"
18.10 "Жаҳон географияси".
19.00 Эълонлар.
19.05 Видео — "О".
20.45 Эълонлар.
20.50 "Курьер".
21.10 "...яна об-ҳаво ҳақида".
21.20 "Постфактум".
21.30 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
21.50 "Автосалон".
22.10 "Кулгига нима етсин!"
22.35 Эълонлар.
22.40 "Даракчи".
22.50 Эълонлар.
22.55 — 00.35 Видео — "О".

ЎзТВ III

РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.00 — 24.00

*

РОССИЯ ДАВЛАТ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

24.00 — 02.55

ЎзТВ IV

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

9.00 "Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!". Мультфильм.
9.30 "Менинг кўчам".
9.45 "Дарвоке".
10.10 "Эртакларнинг сеҳрли олами".
11.40 "Ғазалхон ёшлигим".
12.15 "Ўзбекистон янгиликлари" (инглиз тилида).
12.25 — 13.50 "Икковлон бир соябон остида". Бадиий фильм.

***

18.10 —19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар".
20.05 "Дурдаршан" телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.05 "Би-Би-Си" янгиликлари.
21.15 "Чинсэн".
22.05 "Қалбим кўри".
22.35 Турнир жилолари. Теннис. Дэвис кубоги.
22.50 "Бу ажиб дунё".
23.10 —23.20 "Си-Эн-Эн" янгиликлари.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

1995 йил 25-30 сентябрь кунлари

ITF UZBEKISTAN '95

International Trade Fair

WTCC

Халқаро Савдо Кўргазмасида

11 давлатдан 130 фирмаларни тасвия қилади

Кўргазмада халқ хўжалигига тааллуқли кенг спектрдаги замонавий маҳсулот ва технологиялар намойиш этилади.

1995 йил
25 - 30 сентябрь кунлари
ҳар куни соат
10 дан 18.00 гача
"Ёшлик"
спорт комплексида
(Тошкент шаҳри,
Ўзбекистон кўчаси, 98 "а")

Сизларни лутфан кутамиз!

WTCC Жаҳон Савдо Маркази - Кельн, ГФР
INTARCOR - MED - Кельн, ГФР
"ПАХТАКОР" республика бирлашмаси,
Тошкент, Ўзбекистон Республикаси.

ИНГЛИЗ ТИЛИНИ ВА КОМПЬЮТЕРДА ИШЛАШНИ ЎРГАНИШНИ ХОҲЛОВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

СИЗЛАР УЧУН БАРЧА ШАРОИТЛАР МУҲАЙЁ:

◆ 6-синфдан юқори мактаб ўқувчилари;
◆ Олий ўқув юртлари талабалари;
◆ Тадбиркорлар;
◆ Банк ходимлари;
◆ Секретарлар;
◆ Расмий муассасалар ходимлари

КЕЛИНГ, КЎРИНГ, ТАНИШИНГ!

◆ Инглиз тили курсларида Оксфорд университети дарсликлари, аудио ва видеокассеталаридан;

◆ Компьютерда ишлашни ўргатувчи курсларда 486 SX IBM серияли компьютерлардан;

◆ Турк тили курсларида — Туркиядан келтирилган материаллардан фойдаланилади.

Ҳар курсда ўқиш муддати — 5 ойдан иборат.

ЎЗБЕК — ТУРК ТИЛ ВА КОМПЬЮТЕР МАРКАЗИ

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Пушкин кўчаси, 69, метронинг «Ҳамид Олимжон» бекати.

Тел: 33-34-22.

Филиал: Шайхонтоҳур тумани (Чорсу), Уйғур кўчаси, 101.

Тел: 42-75-14.

ТАДБИРКОРЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШГА ЁРДАМ БЕРИШ МАРКАЗИ — CEFE маркази 9 октябрдан 22 декабргача Ўзбекистонда иккинчи марта тренерлар тренингини ўтказади (CEFE методи бўйича бизнес-маълумот берувчи ўқитувчиларни тайёрлаш курси).

Қабул қилинувчиларга қўйиладиган талаблар:

• олий маълумот
• рус ва ўзбек тилларида эркин гапира олиш
• 25 ёш ва ундан ошганлар
• тадбиркорлик тажрибасига эга бўлиш
• анъанавий бўлмаган ўқитиш методларига қизиқувчан бўлишлари мақсадга мувофиқдир.

ТРЕНИНГ ГЕРМАНИЯДАН КЕЛГАН МУТАХАССИСЛАР ТОМОНИДАН ОЛИБ БОРИЛАДИ

Курсни тугатганларга халқаро гувоҳнома берилади.

Тренингни муваффақиятли тугатган тингловчилардан танлов синовидан ўтганлари CEFE Марказида тренер-ўқитувчи бўлиб ишга жойлашиш имкониятига эга бўладилар.

ТРЕНИНГДА ҚАТНАШИШ УЧУН АРИЗАЛАР CEFE МАРКАЗИДА 23 СЕНТЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Тўлароқ маълумот олиш учун сизларни 25 сентябрь соат 18.00 да «Илҳом» театрида (метронинг «Пахтакор» бекати, «Шодлик» меҳмонхонаси ёнида) бўладиган кечага таклиф қиламиз.

МАНЗИЛИМИЗ:

Тошкент шаҳри, Буюк Ипак йўли кўчаси, 42-уй, 9 қаватли бинонинг 4-қаватида (17, 18 троллейбус, 24-автобуснинг «Статуправление» бекати).

Тел: 67-19-14, 68-34-44.

Факс: 68-34-45.

«МАДАД» СУҒУРТА АГЕНТЛИГИ ТАНЛОВ АСОСИДА ХОДИМЛАР ҚАБУЛИНИ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ ТАКЛИФ ҚИЛИНАДИЛАР: ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИНГ ТУРЛИ ТАРМОҚЛАРИДА МАЪЛУМ ТАЖРИБАГА ЭГА БЎЛГАН МУТАХАССИСЛАР, ИҚТИСОДЧИЛАР, ЮРИСТЛАР.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: Халқлар дўстлиги кўчаси, 8-уй.

Телефонлар: 45-08-53, 45-68-67.

ТОШКЕНТ ПЕДИАТРИЯ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ 9 ОЙЛИК ПУЛЛИК КУРСЛАРГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсларга ўрта маълумотга эга бўлган шахслар қабул қилинадилар.

Машғулотлар 1 ОКТЯБРДАН кимё, биология ва она тилидан Олий ўқув юртига кирувчилар учун тайёрланган дастур бўйича олиб борилади.

Машғулотларни институтнинг етакчи профессор-ўқитувчилари олиб борадилар.

Курсларга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: ректор номига ариза, маълумоти ҳақида ҳужжатдан кўчирма, 2 та фотосурат 3х4, пул тўлаганлиги ҳақида ҳужжат, тиббий маълумотнома.

Барча саволлар билан ТошПМИ тайёрлов курс қабул комиссиясига мурожаат қилишингизни сўраймиз.

Бизнинг манзилгоҳ: Тошкент шаҳри, 700140, Чермет кўчаси, 103-уй, ТошПМИ деканат биноси, 1-қават (19, 115, 165-автобусларнинг «Ётоқхона» бекати).

Туркиянинг «Бета-Ўзбекистон» К° ЛТД фирмасига доимий ишга қуйидагилар керак:

СЕКРЕТАРЬ-РЕФЕРЕНТ — турк тилини билиши шарт;

ҲИСОБЧИ — 10 йиллик меҳнат фаолияти билан;

ТОВАРШУНОС.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: Усмон Носир кўчаси, 19-уй.

Телефонлар: 48-05-10, 48-04-97.

ТАШКИЛОТ

касса аппаратлари учун эни — 57 ва 44 мм. бўлган ҚОҒОЗЛАРНИ пул ўтказиш йўли билан

СОТАДИ

Мулоқот учун телефонлар: 91-19-68, 93-31-83, соат 9 дан 18.00 гача.

Тошкент шаҳар санитария-эпидемиология станцияси жамоаси бош врач муовини С. С. Саидалиевга акаси **Саидкарим Саидғаниевич САИДАЛИЕВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор қилади.

«Ўзбекфильм» студияси жамоаси кинорежиссёр Ш. Жунайдуллаевга отаси **Ҳамидулла ЖУНАЙДУЛЛАЕВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент оқшоми

Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони ~ 10.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Телефонлар: хатлар ~ 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича ~ 33-81-42

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки "Тошкент почтаси" шаҳар почта корхонасининг фойдаланиш бўлимига ~ 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Ҳажми ~ 2 босма табоқ. Офсет усулда чоп этилади. Қоғоз бичими - А-2. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Нашр кўрсаткичи - 64690.

"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади.

Буюртма Г—0387

•Босмага бериш вақти 11.30.

1 2 3 4 5 6.